

Jõelähtme

VALLALEHT

NR. 133

M A I 2008

Sisukord

Sel aastal täitub 100 aastat emadepäeva esmakordselt tähistamisest

Vallavanem Ardo Lass tänas abipolitseinikke

Dr. Ester Sassi, ema, vanaema ja arst

Persoon - Hugo Nigol

Peokutse kõigile - Jõelähtme Laulupäev 23

Valla külvandemad hüüdsid riigikogu ja valitsust appi

Viikingite veri pole kadunud

Kallaveres külas tehti ajalugu

Vandjala küla sai infokaardi

Külaseltse ja külvandemaid tuleb aina juurde

Riigimets on rahva ühisvara

Kolm olupilti prügitagutelt

Laatu peeti juba muinasajal, Loo Laat tuleb esmakordselt

Lapsed laulsid, tegid teatrit ja käisid Rootsis

Riigikogulased käisid meil külas

2 x Liis Truubon

Enne ja nüüd. Nii jääbki.

Puhtama elu nimel

20 aastat tagasi kogunes enneolematu hulk eesti rahvast Tallinna lauluväljakule, et nõuda vabadust. See oli võimas idee – vabaduse idee. 3. mail kogunes 50 000 inimest üle Eesti, et meie maa prügist puhtaks teha. Jõelähtme

Puhtama elu nimel pidi olema see suur idee, mis sellise hulga rahvast liitis. Mitte juhuslikult ei ole mõtte sünni juures Eesti Looduse Fondi inimesed. See näitab, et puhta elukeskkonna idee on uue ajastu probleem number 1. Kuid 50 000 inimest näitas ka seda, et hoolimatute lagastajate suhtes võib kannatus katkeda. Vaid ühiskonna valdava enamiku suhtumise muutumine koduümbruse puhtuse säilitamiseks saab muuta meie maastikud prügivabaks.

Ligi 1000 inimest koristas Jõelähtme vallas prügi meie valla üle 200 ruutkilomeetrit laiul territooriumil. Palju oli neidki, kes koristasid oma vahetus koduümbruses. Seda tehti ka külade kaupa. Ega teisiti olegi võimalik keskkonna lagastamisega lõpparvet teha, kui ei ole eeskujul näitajaid.

Seekord oli hakkamas ka meie nõ. suur vend, AS Tallinna Sadama mitmekümnepealine töötajate vägi kraamis Klauksest kuni Saviranna majakani puhtaks mereranna ja metsaalused.

Nüüd on järgmine suur ülesanne, kuidas hoida valda puhtana, et illegaalsed prügimäed uuesti ei tekiks. Muidugi võib fosforiidikaevanduse Põhjakarjääri puhul näidata näpuga Maardu ja sealse piirkonna pilpaküla elanike suunas. Samas on kindel, et lagastajaid on ka Jõelähtme valla elanike ja ettevõtete seas. Prügikoristamise käigus leitud asitõendid kinnitavad kahjuks seda kurba tõsiasja.

Teisalt on Kaberneeme kandi rahvas omaalgatuslikult juba aastaid korraldanud prügitagutusi, et sealne mererand ja teeäärne prügist puhtaks teha. Ilmselt on selliseid häid algatusi olnud

üle kogu Eesti ja nüüd oli aeg küps suuraktiooni läbiviimiseks.

Jõelähtme valla ebameeldiv visiitkaart – Põhjakarjäär on pärast 3. mail prügist peaaegu puhas. Tõsi, selle hülgasliku isetekkelise prügi koristamiseks ei piisanud ainult kodanikualgatuse korras toimunud „Teeme ära 2008” talguliste jõupingutustest. Põhjakarjääri saastast puhastamine algas juba märtsi lõpul. Kuid mõelge ise probleemi ulatust, eriti kui seda väljendada arvude keeles. „Teeme ära 2008” kaardistatud illegaalsetest prügimägedest oli 800 tonni Põhjakarjääri prügi 7-9% kogu Eesti saastast! Harjumaal aga kaardistati 1/3 kogu Eesti prügist.

Harjumaal kaardistati 1/3 kogu Eesti prügist.

Kuid mõelge ise probleemi ulatust, eriti kui seda väljendada arvude keeles. „Teeme ära 2008” kaardistatud illegaalsetest prügimägedest oli 800 tonni Põhjakarjääri prügi 7-9% kogu Eesti saastast! Harjumaal aga kaardistati 1/3 kogu Eesti prügist.

Masendavad arvud. Kogu selle laga keskel, kiviviske kaugusel troonib aga Tallinna prügi 32 meetri kõrgune mägi – otsekui majakas mitte millestki hoolivatele prügi loodusesse sokutajatele. Eriti piinlikuks teeb olukorra see, et Põhjakarjäär on riigimaa ja lisaks veel Rebala Muinsuskaitseala territoorium. On täiesti selge, et kodaniku

algatuse korras toimunud prügist puhastamise aktiooni järel tuleb Jõelähtme vallas

tõsisemalt hakata mõtlema tegevuse lõpetanud karjäärile, nende korrahoidmisele ja kasutamisele tulevikus. Aga ka sellele, miks mitte koduvalla rahva jõududega tulevikus samasuguseid üritusi korraldada, nagu oli seda „Teeme ära 2008.”

VOLIKOGU VEERG

Art Kuum
volikogu esimees

29-ndal aprillil toimunud vallavolikogu istungil olid lisaks detailplaneeringutele kavas ka mitmed põhimõttelistlaadi otsused. Kohe päevakorra alguses oli punkt: valla muudetud arengukava kinnitamine. Vaatamata sellele, et arengukava oli juba teisel lugemisel ning läbi käinud ka mitmest komisjonist, esitati istungi ajal veel täiendus- ja parandusettepanekuid ning hetkeks tundus, et arengukava tuleb veelkord vallavalitsusse tagasi saata ning uus ettepanekute tähtaeg seada. See oleks tähendanud arengukava kinnitamise lükkumist vähemalt kuu aja võrra edasi. Selle vältimiseks soovitasin volikogul kõik ettepanekud kohe läbi arutada ja arengukava vastavalt muuta ning lõpuks hääletusele panna. Nii ka läks, lõpuks sai arengukava kuni aastani 2015 vastu võetud.

Mitmeid kordi on nii volikogus kui komisjonide koosolekul olnud jutuks munitsipaaltegevuste tegevus. Jõelähtme Varahaldus ja Loo Vesi on vallale väga tähtsad ettevõtted, kelle edukast tegutsemisest sõltub kogu valla heaolu. Volikogu on nimetanud nende firmade nõukogud, kes peaksid esindama omaniku ehk siis vallarahva huve ja samas ka firma tegevusest aru andma volikogu ja avalikkuse ees. Kahjuks on see tagasiside olnud nõrk ning volikogu liikmetel ja kindlasti ka valla kodanikel puudub piisav ülevaade munitsipaalfirmade tegevusest. Sellepärast jõudiski volikokku otsuse eelnõu OÜ Loo Vesi põhikirja muutmisest. Otsustati muuta nõukogu suurus kolmelt liikmelt viiele ning uued liikmed nimetada volikogu koosseisust.

Munitsipaaltegevõtete tegevust avalikumaks muutmisel on veel mitmeid võimalusi. Püüdsin valla kodulehelt leida infot nende firmade kohta, kuid peale kontaktinformatsiooni ma sisuliselt muud ei leidnud. Loodan, et lähiajal saab kodulehele üles pandud informatsioon valla osalusega ettevõtete nõukogude koosseisu kohta, liikmete kontaktid, eelarve, põhikiri ja tegevussuunad ning töötajate palgaandmed, nii nagu avalikule ettevõttele kohane.

Pikisilmi oodati päeva, mil Jõelähtme vald ja Siseministrium kirjutaksid alla hoonestusõiguse lepingu Neemes asuva piirivalve koortekooli kinnistu andmiseks valla käsutusse. See oli mõeldud uue Neeme lasteaia ja algkool jaoks. Too päev jõudis lõpuks kätte 30-ndal aprillil. Eelnevalt kiideti lepingutingimused heaks volikogu otsusega. Nimetatud lepinguga võttis vald endale kohustuse tasuda 208200 krooni aastas hoonestusõiguse tasu ning teiselt poolt sai endale ca 47500 ruutmeetri suuruse territooriumi Neeme külas. Käesoleva aasta vallaelarvesse on Neeme lasteaia ehituseks vajalik summa juba arvestatud, osa püüame saada toetusena ka riigieelarvest projekti „Igale lapsele oma lasteaiakoht“ raames ning ehitusega loodame alustada kindlasti juba 2008-ndal aastal.

Mõned päevad enne volikogu istungit oli lahkumisavalduse esitanud abivallavanem Ilona Laido. Kuigi vallavanemal ei olnud volikogule esitada uut kandidaati sellele kohale, vabastas volikogu abivallavanema tema kohustest. Seega on üks koht vallavalitsuses hetkel täitmata ning Ilona Laido senised kohustused jagunevad teiste vallavalitsuse liikmete vahel.

Sellega vallavalitsuse isikkoosseis ja kulud vähenesid, kuid samas tõi vallavanem volikokku eelnõu vallavalitsuse palkade tõstmiseks, põhjendades seda vajadusega püsida palgakonkurrentsiga naabervaldadega. Olime Harjumaa valdadest oma palganumbrite poolest üks madalamaid ja pärast seda palgatõusu oleme ehk seal kusagil „Harju keskmise“ tasemel. Seetõttu sai ettepanek volikogu toetuse. Kuigi Eestis puhkenud palgaralli on kindlasti taunimist vääriiv nähtus, ei ole meie vald siin mitte vedajaks, vaid pigem sabassõrkijaks.

Tuletan veelkord meelde, et alates eelmisest kuust on hakanud ka meie vallas toimuma volikogu esimehe vastuvõttud. Iga kuu viimasel teisipäeval kell 14:00 kuni 17:00 ehk siis samal päeval kui volikogu istung. Ootan kõiki, keda aidata suudan.

artkuum@hotmail.com

*Ema, kallis ema, oled nõnda hea,
panen sinu sülele oma väikse pea...*

Soovin kõikidele emadele kannatlikku meelt, suurt südant, andeksandmisvõimet ja muidugi palju, palju armastust. Tihti on väga raske, aga väikesed käekesed ümber kaela ja kõrva sosistatud „emme, sa oled niiiii kallis“, panevad mõneks ajaks jälle unustama magamata ööd ja nähtud vaeva ning te jaksate jälle. See on imetusväär!

Tänu teile, armsad emad, on läbi aegade püsinud ja olen kindel, et püsib ka edaspidi Eesti riik, rahvas ja meie kaunis emakeel. Olla ema on kõige ilusam, kõige raskem, kõige tähtsam, kõige tänuväärsem ja ka tänamatum asi siin ilmas. Suur suur aitäh Teile kõige eest!

Kaunist emadepäeva!

Ardo Lass, vallavanem

Emale

Mõnda kevadisse päikesehommikusse ärgates on vististi paljud meist tabanud endas igitutavat lapsepõlvvetunnet.

Enne, kui tegelikult taastub, jõuad sind ümbritsevas kuldses vaikusel mõelda, kuhu kõik teised on kadunud. Eeskätt muidugi ema – kõige tähtsam inimene meie lapsepõlves. Tegelikult kogu elus. Aga seda mõistad hiljem. Kui millelegi siinilmas toetuda võid, siis ikka sellele lihtsale heale, mis kodu kaasa andnud. Lapsele on enesestmõistetav, et ema on alati olemas, ta on esimene su saavutuse üle rõõmustamas ja tema puhub sulle peale, kui valutab varvas või haiget saab hing.

Kummalisel kombel ei ole emad laste meelest kunagi noored, kui nad seda ongi. Samamoodi jäävad lapsed ema jaoks alati lasteks, olgu nood pealegi juba vanaisad ja vanaemad. Ma ei tea kedagi teist, kes võiks sinu suhtes olla nii erapoolik kui ema – sind hoides ja kaitses. Samas ei suuda mitte keegi temale rohkem haiget teha kui hoolimatult laps. Aga ema püüab ka siis mõista, ta kasvõi mõtleb ise välja põhjenduse su käitumisele. Ja loomulikult andestab. Ta suudab seda, sest talle on toeks maailma

tugevaim tunne – emaarmastus.

Paljud asjad elus saavad meile selgeks mitte siis, kui nendega kokku puutume, vaid tiikk maad hiljem. Oma emagi mõistad tegelikult alles ise samasse seisusesse tõusnuna. Siis näed, kuidas mõndagi hoopis teistmoodi paistma hakkab ja senised väärtused teisenevad. Aastatetagune imelik ütlemine „lapsel valutab sõrm, emal süda“ omandab sinu jaoks lõpuks sisu.

Oma ema noorust ei oska me aduda, vanadust aga küll. Olen ikka õnnelikuks pidanud neid inimesi, kel iseendagi vanaduses emakene seltsiks. Olgu ta pealegi muldvana ja vajagu abi. Sina oled nüüd selleks, et teda aidata. Kord oli teistpidi, mäletad ju? Ja tead ise, kui palju on selleks vaja, et üks inimene suureks kasvatada. Siis läheb ta oma teed, aga ema kannab teda oma südames ja mõtteis, kuni elab.

„Lõi üles Armastus! Kuid panna kuhu see, mida varem varjand häbelikkus? Ei tulnud õigel ajal õiged sõnad suhu ning vaeseks teeb mind nüüd see kurblik rikkus.“

Nõnda kirjutas kord oma emast ja iseendast poetess Marie Under. Kes võiks väita, et see tema kohta ei käi? Head sõnad on nii

Henri Salstrom

rasked tulema, justkui saaksid need väljaitlemisega otsa. Aga ei saa. Õnnelikud inimesed võivad seda kinnitada. Ja lõpuks on meil ju mälestused. Puhtad mälestused on elujõu igavene allikas, on keegi kunagi väitnud. Meenutagem neid Kersti Merilaasi abiks võttes:

„Sel kuskil eemal kuldses udus on igavene noorusmaa. Üks kerge käsi kanga kodus - see vikerkaar las särada.“

Liina Kusma

Igal aastal maikuu teisel pühapäeval tähistame emadepäeva kui riiklikku tähtpäeva. Sel aastal täitub 100 aastat emadepäeva esmakordselt tähistamisest 10. mail 1908. aastal Ameerika Ühendriikides. 1914. aastal määras USA Kongress maikuu teise pühapäeva ametlikult emadepäevaks. Eestis tähistati emadepäeva esmakordselt 1923. aastal Naiste Karskusliidu algatusel Emadepäev on eriline püha. Tegemist on pühaga igatühe südames. Emadepäev on püha, millega avaldame austust kõigile emadele, kes on meid kõiki üles kasvatanud oma igapäevase töö, mure ja rõõmuga.

Kutsumuselt arst

Kostivere perearst Ester Sassi tähistas eelmisel aastal siin 30aastast tööjuubelit. „Tehtud pole justnagu midagi, aga aeg on nii märkamatu ruttu läinud. Olen tõepoolest Kostiveres 30 aastat elanud ja tööd teinud!“

Palun, rääkige oma lapsepõlvkodu ja vanematest. Mida olete oma kodust eluks kaasa saanud?

„Olen Võru linnast, vanemad olid lihtsad töötajad, ei midagi erilist. Ema püüdis oma tütrele anda parimast parimat, nagu ikka. Meil ei pandud rõhku välisele särale ja klantsile. Kõik oli lihtne. Näeme tänapäeval ümberringi aina, mis välise hiilguse püüdlus kaasa toob – stressi. Tänapäeval viib soov kõike ja kohe kätte saada tihti meelerahu. Inimesed ei oska oma võimeid ja võimalusi hinnata. Olen selles mõttes ise väga tagasihoidlik, korras inimsuhted ja meelerahu kaaluvad kõik muu üles. Mul on juba ka lapselaps olemas ja ootan nädalavahetust, et temaga kokku saada.“

Lapsepõlvest on mul trots laupäevase päeva vastu – ema koristas siis terve päeva. Küllap seepärast koristan kodu, kui tuju tuleb. Kodune vaba aeg ja perega olemine on suurimad väärtused. Natuke meeldib mulle, kui saan käe mulda panna, lilled ja väike pudi-padi. Just nii, nagu mulle meeldib, oma tuju järgi ja iseenda jaoks. Kahetsen kõvasti, et lugemiseks ei jää aega. Mitu raamatut on pooleli, töö ja elutempo ei lase lugemisse süveneda. Kirjutasin ise päris palju ja elukutse valikul oli kaalukaasid ka keeleteadus. Ei julgenud siiski Tallinna koolidest tulnutele ülikooli inglise keele sisseastumiskatsetele minna.“

Kuidas tuli õige elukutsevalik?

„Võru 1. keskkooli kiidan taevani, meil oli väga tugev kirjandusõpetaja, almanah-

hid ja kirjandusvõistlused. Olin enne ülikooli kolmeharulisel teelahkmel: kas eesti keel ja kirjandus, inglise keel või ehk hoopis arstiteadus. Mul on kirjutamisesoont ja kirjandus huvitas väga.“

Aga minu suur eeskujuks oli Tallinnas elav onu, tore ja mõnus mees. Ta oli kirurg ja töötas Tõnismäe haiglas. Enne keskkooli lõpuksameid pani ta mind proovile, võttis käest kinni ja viis oma haigla kahte olulisemasse punkti: surnukuuri ja operatsioonisaali. Tahtis näha, kas plika peab vastu. Ma ei minestanud ega imestanud ja otsus oligi langetatud. Arstiteaduskonda!

Mõned kursusekaaslased jätsid kohe alguses ülikooli katki, lihtsalt ei pidanud anatoomikumis vastu. Sel ajal, kui mina ülikooli lõpetasin, olid arstid ja õpetajad madalalpalgalised, lüpsjad ja traktoristid teenisid hulga rohkem. Arstiks õpiti ja minid tõelisest missioonitundest ja kutsumusest.“

Kuidas elab Teie pere, mismoodi olete end töö ja pereelu vahel jaganud?

Mul on neli poega, kolm vanemat on iseisva elu peal. Hea meel, et nad on korralikeks inimesteks saanud. Emarollile ma pole saanud pühenduda – olen olnud arstiteadusega ülepea hõivatud. Ja lapsed kasvasid suhteliselt omapäi. Tol ajal ei arvestatud, et arst on ka inimene, praegu on need asjad paremini paigas. Ööajal nüüd ei segata ja ei pea unise peaga väljakutsele tormama. Kiirabi töötab oma ajal, ta on ju valves. Perearstil on oma aeg. Töökultuur on praegusaajal klass oma-

Peeter Hütt

Ester ja Eduard Sassi vabariigi aastapäeva peol jalga keerutamas.

ette.

Perearstiga peab patsiendil olema hea klapp ja reeglina teab perearst patsiendist rohkem, kui on pelgalt paberites kirjas. Mulle meeldib inimestega suhelda, elutarkade memmede head sõnad kosutavad.

Tore on kohata uusi inimesi ja kahjutundega vanadest patsientidest lahkuda.

Elanikkond ju vahetub, inimesed on liikuvad, eluring käib omasoodu.

Neli tundi võtan oma patsiente vastu ja neli tundi teen pabereid. Olen eluaeg pabereid vihanud, aga korra kuus käin paberimajanduse põhjalikult üle..

Praegu on mulle tulnud ka lapsed teenidada. Küll on ikka tublid noored, kes võtavad teise, kolmanda ja neljandagi lapse muretseda.

Kuidas on Teil endal õnnestunud olla terve ja õnnelik?

Kodu on kõige tähtsam, korras ja mõistvad isiklikud suhted. Meelerahu ja väimne tasakaal on hea tervise vundament. Iseendas rahu leidnud inimene ei põle kunagi läbi. Ei kujutaks end kellegi teiseks ette, ma ei oskaks midagi muud peale arstitöö teha.

Merike Metstak

Ihasalu külge laulatatud

Hugo Nigoli juhatuse põhjal pidin tema kodu Ihasalu külas ära tundma valge värava järgi. Kui küla hakkas minu arvates juba lõppema, aga mainitud väravat ikka ei paistnud, vaatasin otsivalt ringi ja ennäe, nagu tellimise peale tegi üks härrasmees pisut eespool reipalt kepikõndi. Küsisin temalt teed, ta lubas näidata, aga vaatas siis range näoga kella ja teatas, et ma olevat pool tundi varem kohale jõudnud. Väravast läksime siis mõistagi juba koos sisse. Hooldatud aed, osalt künka sisse ehitatud kena maja, akendest paistmas meri, tubades liikumas lahke olemisega perenaine, niisugune paistab tulijale Ihasalu külavanema kodu.

Küla on kaunis nagu enamik mereäärseid külasid, ausalt öeldes ilusamgi. Minu silma jaoks on maju üsna palju, ikka tihedalt üksteise lähedal mõlemal pool teed. Hugo Nigol väidab enamiku neist siiski suverahva kodud olevat, alalisi elanikke pakub ta välja vaid tosinat. Vanad majad jäid valdavalt tühjaks viimase sõja ajal, kui mindi üle mere Rootsi ja kaugemale. Siiski ei surnud külad välja, kuigi tulid kolhoosid oma imeliku elukorraldusega ja mõistmatute piirangutega. Aga kanda oli rannavetes ühiskonnakorras hoolimata ja peaaegu igast perest käis keegi merel. Peeti ka loomi, kuigi vaid lubatud arvul. Alles olid külakoolid, töötasid rahvamajad ja raamatukogud ning kõige reglementeeritu kõrval tehti mõndagi head ja huvitavat. Rannakülades on alati suvekülalisi olnud, varasematel aegadel peatuti sugulaste juures või üüriti tühjana seisvat talukambrit kuuks-paariks. Piima ja mune sai ikka külast ja kui oldi varakult rannas paadivastas, siis oli ka kala laual. Linnainimesele võis sinne elu idüllilähedane paista, aga asjaosalised teavad muud. Aeg muudab elu ja inimesi. Siiski pole põhjust kõike aja kaela ajada. Kunagi varem ei ole külad põlisrahvast nii vaesed olnud kui praegu. Sest kaua sa ikka seda ilu imetled, kui patta pole midagi panna! Eelmissaegade süüdimatu kalapüük suurte traalidega ja nüüdsed seadused on saavutanud selle, et rannakaluri amet on kadunud. Tõenäoliselt lõplikult. „Kui pead püügiloo saamiseks eelmisel õhtul linnas järjekorra kinni panema ja ärimeestega võistlema, siis parem ei hakka minemagi,“ sõnab Hugo Nigol ning arvab, et praegu on kõik pea peale pööratud. Vald peaks siin otsustamise järele enda kätte saama, aga ta ei näe tänase seisuga isegi riigis seda meest, kes võiks asjast aru saada. „Inimesel peaks olema võimalus oma kodus elada. Kunagi Laar rääkis, et nüüd panakse rannad elama ja kaluriamet saab jälle au sisse. Kuidas selle kohta öeldaksegi – käi mu sõnade, mitte mu tegude järgi. Ja meri on tühi, vahel keset suve saab mõne lesta,“ on Hugo Nigol kaluriküla tuleviku suhtes üsna lootusetu. Mis mõistagi ei tähenda, et siia uusi maju ei kerkiks. Muidugi kerkib, ilusaid ja palju. Liigagi palju, arvab külavanem. „Omaette olemine lõpeb ära. Rannaääred olid ju tühjad, võis jalutada ja päevitada, aga nüüd paistab see elu muutuvat,“ mõtiskleb ta.

Rannaääred olid loomulikult tühjad, sest ükski põline randlane ei ehitanud oma kodu otse mere kaldale tuulte ja vete meelevalda. See ei olnuks mõistlik, enamgi – seda oleks narriks peetud. Supelsakstega on teine lugu. Nemad tulevad põhiliselt suveks ja tahavad trepil istudes varbaid merevees leotada. Kes see keelab?

Hugo Nigolil on meri silma all ja rannarahva mure südames, ometi ei ole ta sünnipäralt siitkandi mees. Tema lapsepõlvkodu oli Rannamõisas, peres kasvas juba kaks tüdruku, kui pisut üle kaheksakümne aasta tagasi sündis ka üks poiss, Hugo. Seda ilusat Eestit aega ta just palju ei saanud näha, noorukieani, aga üks mõndagi ole ka vanemate juttudest meelde jäänud.

Nõnda siis vaatatakse ta täna tunasessa tagasi: „Talul oli 45 ha maad, loomapidamine oli kõige alus. Piimast saime raha. Kuigipalju kasvatati sigu, peekon oli hinnatud, Eestist veeti seda Inglismaale. Mäletan, et töötas piimaühistu, piimavedu oli hästi organiseeritud. Külmutusseadmeid siis ei olnud, talvel varuti jääd, mis maeti saepuru alla, suvel kasutati seda piimakeldris (muuseas, samamoodi hoiti ka värsket kala suvel, kuni edasitoimetamiseni – L.K.). Piimakeldris olid veebasseinid, sinna pandi jäätükkid sisse ja seal hoiti vastavate anumate sees piima jahtumas. Autosid tollal ei olnud, piim veeti hobusega meiereisse.“

Kas perepoeg on ka ise hobust rakanud, uudishimutsen. „Oh muidugi, kuidas siis!“ tuleb kiire vastus. „Kuigi heina tehti ja mõnda muudki tööd juba masinatega, olid lastel omad jõukohased ülesanded. Põllutöömehed olid tollal ääretult kallid, neid muretseti pikalaenu panga toel. Õed käisid eragümnaasiumis, see oli samuti päris kallis. Põhiline oli see, et lapsed elaksid paremini kui vanemad, aga selleks oli vaja haridust. Raha oli muidugi vähe kogu aeg, aga sellest ei räägitud niimoodi kui praegu. Raha ei valitsenud inimesi. Ellusuhtumine oli teistmoodi kui nüüd. Kõige tähtsam oli töötegmine. Ei tulnud kõne allagi, et tööd pidi ümber tegema, kohe tuli korralikult teha.“

Taluelu edenes siin ja teisteski Eestimaa taludes, kuni sünged ajaloo-sündmused sisse murdsid ja kõigele karmi kriipsu peale tõmbasid. Kahest küüditamisest on rohkem juttu olnud, aga ühe väiksemaga, mida vähem teatakse, viidi Siberisse Hugo Nigoli isa. Aasta oli siis 1947, kui talle ja teistele taluperemeestele tuli kutse ilmuda vallamajja, kaasas kahe päeva moon. Pidi mindama metsatööle. Keegi ei arvanudki midagi muud. Vallamaja juures istuti autodesse. Aga sõit läks Patarei vanglasse. Hugo Nigol ei tea, kas seal midagi uuriti ka või mitte, kodustele ei teatatud sõnagi, isa ei tohtinud kirjutada, aga söögipakke võis talle siiski sinna viia. Kuue kuu pärast ei võetud neid enam vastu, öeldi, et inimese ei ole siin. Ja kõik. Mõõdus mitu aastat, siis tuli isalt kiri ühest Mordva oblasti vangilaagrist. Sinna tohtis ka kuivikuid saata. Hugo Nigol mäletab, et kuiviku sisse sai pandud kolm rubla, selle eest sai vangla puhvetist osta. „Noh, mis muud ikka, eks leiba,“ arvab ta.

„Kümne aasta pärast, 1957, tulid isa ja teised ellujäänud mehed tagasi. Isa puhul kustutati see lugu ära, öeldi, et valesõnaga. Isa vandus, et ilmaaegu istus. Kõik istusid ilmaaegu. Aga tervis oli nii läbi, et ainult kaks aastat elas veel. Samamoodi järjest surid kõik teisedki külamehed. Nähtavasti psüühilise pingelangusega tulid esile kõik haigused, mis laagrist kaasa saadi,“ arutleb ta.

Hugo Nigol ise oli jõudnud vahepeal õppida ametit, mida hilisemas elus suurt tarvis ei läinudki. Koolitee viis teda sõja ajal Ravila põllutöökooli, seal edasi Jänedale agronoomiks õppima. Esimene töökoht, kuhu tollane Põllutöoministerium noore ag-

ronoomi suunas, oli huvitaval kombel Jõelähtme vald. „Partorg seda asja siin juhatas, käskis: mine vaata, et põllud üles küntaks ja et nad seal pahandust ei teeks. Käisin peaaegu kogu selle valla läbi. Saadeti kontrollima ja üles kirjutama, palju kellelgi loomi oli. Siis ma rattaga sõitsin ühest külast teise,“ meenutab Hugo Nigol.

Käisite lautades loomi üle lugemas, tahan teada. „Ei, ma lauta ei läinud.“ Uskusite inimesi, ei jäta mina. „Mis mul uskuda või mitte, nii palju, kui keegi tahtis üles anda, panin kirja,“ järgneb pikameelne selgitus.

Selgitan omalt poolt, et mu kiuslik küsimus toetub lapsepõlvemälestustele, kui ema käis südalalvel laudaust volinikule lahti hoidmas, et too näeks iga looma ja kana üle lugeda ja kirja panna. Säärastest ülesannetest ei olnud noor agronoom teadagi vaimustatud ja kui suunamisega sai täis, ei läinudki ta ministeeriumi endast teatama. Seda enam, et algas kolhooside moodustamine ja kes teab, kuhu oleks suunatud. „Palk oli samuti väike, 110 rubla. Sel ajal olid küll kõigil väikesed palgad, öde oli arst ja tema palk oli 100 rubla. Läksin artelli „Metalprodukt“ osakonnajuhatajaks. Seal teenis päris kenasti. Kaua see ei kestnud, sest artellid koondati ühtekokku ja asi läks aina lahjemaks ja lahjemaks. Aga ma olin vahepeal purjetamisega tegelnud ja siis läksin jahtklubisse treeneriks,“ jätkab Hugo Nigol. Siinkohal on paras küsida tema sportlike tulemusi. Ta jääb napisõnaliselt ja isegi umbisikuliselt: „Jääpurjetamises on korra tulnud Liidu tšempioniks, 1963. aastal.“

Urimise käigus selgub, et on ikka palju muidki võite, aga medaleid täis seinat ei näe, kuna autasud on kõik alles linnakorteris. „Küll need ükskord siia ka jõuavad,“ arvab ta ja lisab, et kahjuks ei antud tema aegadel karikaid, vaid rohkem ikka muid asju, äratuskelli, kohvreid jms. Graveeringuga plaadid on küll kõigil küljes, aga kuidas sa sead seda tráni näiteks laua peale vaatamiseks.

Pärast jahtklubi jätkus Hugo Nigoli tööinimesetee juba tollases Kirovi-nimelises näidiskalurikolhoosis. Sellest majandist on räägitud legende ja mis eriti huvitav – enam-vähem kõik peabki paika. „Riik riigis,“ kinnitab Hugo Nigol. „Meil oli oma põllumajandusosakond. Sõime sinki ja suitvorsti, kui teised inimesed järjekorras „sabatasid“ isegi piima järel. Kirovis oli palju igasuguseid teenuseid, riidedki õmmeldi tasuta selga. Esimehel olid Moskva vaba head suhted, varustus töötas tõrgeteta. Palka maksti korralikult, meie saime ministripalga.“

Hugo Nigol töötas niisuguses peenes

ronoomi suunas, oli huvitaval kombel Jõelähtme vald. „Partorg seda asja siin juhatas, käskis: mine vaata, et põllud üles küntaks ja et nad seal pahandust ei teeks. Käisin peaaegu kogu selle valla läbi. Saadeti kontrollima ja üles kirjutama, palju kellelgi loomi oli. Siis ma rattaga sõitsin ühest külast teise,“ meenutab Hugo Nigol.

Käisite lautades loomi üle lugemas, tahan teada.

„Ei, ma lauta ei läinud.“ Uskusite inimesi, ei jäta mina.

„Mis mul uskuda või mitte, nii palju, kui keegi tahtis üles anda, panin kirja,“ järgneb pikameelne selgitus.

Selgitan omalt poolt, et mu kiuslik küsimus toetub lapsepõlvemälestustele, kui ema käis südalalvel laudaust volinikule lahti hoidmas, et too näeks iga looma ja kana üle lugeda ja kirja panna.

Säärastest ülesannetest ei olnud noor agronoom teadagi vaimustatud ja kui suunamisega sai täis, ei läinudki ta ministeeriumi endast teatama. Seda enam, et algas kolhooside moodustamine ja kes teab, kuhu oleks suunatud. „Palk oli samuti väike, 110 rubla. Sel ajal olid küll kõigil väikesed palgad, öde oli arst ja tema palk oli 100 rubla. Läksin artelli „Metalprodukt“ osakonnajuhatajaks. Seal teenis päris kenasti. Kaua see ei kestnud, sest artellid koondati ühtekokku ja asi läks aina lahjemaks ja lahjemaks. Aga ma olin vahepeal purjetamisega tegelnud ja siis läksin jahtklubisse treeneriks,“ jätkab Hugo Nigol. Siinkohal on paras küsida tema sportlike tulemusi. Ta jääb napisõnaliselt ja isegi umbisikuliselt: „Jääpurjetamises on korra tulnud Liidu tšempioniks, 1963. aastal.“

Urimise käigus selgub, et on ikka palju muidki võite, aga medaleid täis seinat ei näe, kuna autasud on kõik alles linnakorteris. „Küll need ükskord siia ka jõuavad,“ arvab ta ja lisab, et kahjuks ei antud tema aegadel karikaid, vaid rohkem ikka muid asju, äratuskelli, kohvreid jms. Graveeringuga plaadid on küll kõigil küljes, aga kuidas sa sead seda tráni näiteks laua peale vaatamiseks.

Pärast jahtklubi jätkus Hugo Nigoli tööinimesetee juba tollases Kirovi-nimelises näidiskalurikolhoosis. Sellest majandist on räägitud legende ja mis eriti huvitav – enam-vähem kõik peabki paika. „Riik riigis,“ kinnitab Hugo Nigol. „Meil oli oma põllumajandusosakond. Sõime sinki ja suitvorsti, kui teised inimesed järjekorras „sabatasid“ isegi piima järel. Kirovis oli palju igasuguseid teenuseid, riidedki õmmeldi tasuta selga. Esimehel olid Moskva vaba head suhted, varustus töötas tõrgeteta. Palka maksti korralikult, meie saime ministripalga.“

Hugo Nigol töötas niisuguses peenes

kohas nagu eksperimentaalosakond. Seal tehti kalatööstuse automaatseadmeid. Kõik tuli algusest saadik ise teha – välja mõelda, valmistada, seadistada ja paigaldada. Küsisin ka üksikasju, aga ei hakka armsat lugejat siinkohal nendega koormama. Kindel oli see, et nõudlus niisuguste seadmete järele oli väga suur terve Liidu ulatuses, aga neid viidi ka Bulgaariasse ning üks telliti isegi Kuubale. Paberite kordategemine välissõitudeks oli vene ajal muidugi omaette ooper. Hugo Nigol meenutab, kuidas käidi enne Bulgaaria sõitu Moskva Kalatööstusministeeriumis spetsiaalse osakonna juures õppimas: „Õpetati noa ja kahvliga sööma, et mitte Venemaad blameerida. Ja rääkima õpetati.“

Mismoodi, imestan.

„Noh, et ei maksa palju rääkida.“ Selle peale naerame täna koos.

Nõnda siis sai Hugo Nigol tollal palju reisida, aga Kuubale kahjuks siiski ei jõudnud. Juhtus lihtsalt nõnda, et suur neljatonnine seade õnnestus kuubalastel kraana otsast merre pillata ja seal 80 meetri sügavusel lamab see ilmselt tänini.

Kirovi-kolhoosiga oli Hugo Nigol seotud kolmkümmend aastat. Seal pärineb ka mõte ehitada Ihasallu maja, õieti pakkus esimees O. Kuul talle kui heale töötajale kena krundi mere ääres.

Kas tellisite ehitusmehed peale või kuidas see käis, täpsustan asjade edaspidist käiku.

„Sel ajal tehti kõik ise, mis ehitusmehi siis ikka oli. Meil oli niipalju lihtsam, ei ehitusmaterjalid saime jälle kolhoosi kaudu osta,“ tuleb vastus.

Kaua ehitamine kestis, oleks nüüd huvitav teada.

„Kümme aastat.“

Olgu peale, aga selle eest kehtib siin küll mõte – kaua tehtud kaunikene. Kõik nädalalõpud ja puhked kulusid ehitamisele, ent pensioniajaks oli olemas kodu, mille peremees ei taha enam mõeldagi linnaelu peale. Ta on oma sõnul selle koha külge laulatatud. Korteris, mis oli aastate eest samuti kodu, elab poeg, aga kui linna asja, on juhtunud sadagi, et ainult perenaine käib seal sees, mees istub selle aja autos. Ta kinnitab: „Ma ei lähe sinna

kohe põhimõtteliselt. Asjad, mis mul seal veel on, tuuakse pikkamööda ära, ise ma neile järele ei lähe. Kõik see liiklus ja elu seal on poolvägivaldne. Käisin möödunud aastal Helsingis ja Stockholmis, seal on hoopis midagi muud ja inimeste omavahelisi suhteid ei saa võrrelda. Meil kõik kihutavad kuhugi.“

Ei tea, kuhu on kiire?

Hugo Nigol ohkab ja vaikib hetkeks. Siis tuleb raske vastus: „Kiire on kesk-konnakatastroofi poole. Teadles ikka proovivad midagi ennustada, aga mina saan küll nii aru, et ei anna vist enam midagi teha. Mõtlemata hakatakse siis, kui asi käes.“

Kurb ja kahju on elada mõtetu tarbimise ja maa lagastamise ajastul. Alles said meie metsad prahist puhtaks, aga kui kauaks! Tarbimist peaks mitu korda vähem olema, leiab Hugo Nigol, siis jääks ka tootmine normaalsuse piiridesse.

Mis tundega jälgiks meid praegu see põlvkond, kellel kulus maa päriseksostamiseks terve elu täis rasket tööd? Kuidas mõtlevad meist need põlvkonnad, kes elavad siin saja aasta pärast? Jõelähtme vallas on minu arvates juba praegu kaunis ohtlik elada. Siin on soojuselektrijaam, prügmägi ja Maardu maastikud, aitaks juba. Selle asemel kavandatakse järgmist suurejoonelist maa õonestamist inimeste jalge all. Rahvas on tubli ja seisab oma õiguste eest, aga kas saadakse raha vastu, kahtlen.

Hugo Nigol jagab mu kahtlusi: „Ma kaldun küll arvama, et rahva arvamus suurt ei loe. Kui juba akadeemikud on kaevandajate poolel, siis ... Ikka see rahameeste lugu. Aga niikaua, kui jaksad ja võimalust on, pead sõdima.“

Meie jutuaamise lõpetuseks tuleme külavanema ameti juurde. Mismoodi võiks Ihasalu küla olla ja elada tulevikus?

„Kõigepealt tuleks vaadata, et ei juhtuks seda, mis Rohuneeme poolsaarega. Rohuneeme on nii ülerahvastatud, et seal ei ole võimalik liigeldagi. Nüüd järsku avastati see. Igasuguseid projekte ja plaane on siingi üleaar. Peab vaatama, et küla ülepea ei kasvaks. Siis on kõigil rahu läinud. Linnalähedased maa-alad on ju kõik juba täis ehitatud, Ihasalu on praegu veel natuke paremas seisus. Aga ega siin midagi kindlat ei ole. Ise peame hoidma ja kaitsma oma küla, niipalju kui võimalik.“

Kui kodu on nii mere lähedal nagu Hugo Nigoli oma, siis ei saa ükski rannakülas sündinu jätta mere ääres käimata. Kevadine tuul on veel jahe, aga meri ise pakub päikeses sillerdades selget silmarõõmu. Arvan mõistvat, kui väga kipub kunagise purjesportlase hing seilama, aga siin on meri liiga madal, ei pääse. Väike paat on siiski rannal ja sellega saab ta ikkagi merele, kui tahab.

Eks ole mõneti omapärane lugu selle Jõelähtme valla ja Hugo Nigoliga – ükskord saadetakse ta siia ja ta kaob esimesel võimalusel, siis tuleb ise tagasi ja ei kavatse siit enam kuhugi minna.

Tulge peole!

Jõelähtme Laulupäev on kujunenud siinse piirkonna rahvakultuuri hoidvaks ja edasikandvaks sündmuseks. Jõelähtme segakoor on osa võtnud kõikidest üldlaulupidudest alates aastast 1896. Meie oma Laulupäev on muutunud kindlaks tavaks, nüüd on laulupäevi taas peetud alates 1979. aastast Jõelähtme ja Jägala jõe ühinemiskohal Eesti ühe suurema turismimagneti, Jägala jõe juures.

7. juunil 2008 toimuv laulupäev on järjekorras 23. Sellel osalevad kõik Jõelähtme valla lasteaedade, koolide, rahvamajade lauljad ja tantsijad. Kaasatud on ka beebikoolis käivad väikelapsed ning Loo ja Kostivere aleviku senioriklubide liikmed.

Läbi aegade on Jõelähtme laulupäeva korraldamise keskmeks olnud piirkonna rahvarõivad ja nende kandmise õpetamine lastele ja noortele.

Tänavuse peo ettevalmistamise käigus on algatatud Eesti Rahva Muuseumi materjalide põhjal etnograafiline uurimus ja Jõelähtme erinevate kostüümide ülesjoonistamine. Joonistused ja rahvarõivad valmivad etnoloogi ja kunstniku koostöö tulemusena.

Jõelähtme Laulupäeva kava, laulupäeval 7. juunil 2008 a. algusega kell 13.00:

Ühendkoor
Mihkel Lüdig "Koit"
Fredric Pacius Hümn
Raivo Kõrgemägi "Jägala juga"
Rene Espere "Ärkamise aeg"
Vaimulik koraaliviis Rāpinast "Mu mano tulge latse"

Loo Beebikooli ja Jõelähtme väike-laste ühiskava
Jõelähtme valla koolide mudilas-koorid

Jõelähtme valla lasteaialaste ühiskava

Segakoorid
Rahvatantsukava – Jõelähtme Noorte segarühm ja ansambel "Lee" tantsijad

Jõelähtme valla koolide lastekoorid
Jõelähtme valla senioride ühiskava Puhkpilliorkestri kava

Rahvatantsukava – Kostivere ja Püüsi koolide ning ansambli "Lee" tantsulapsed

Ühendatud rahvapilliorkestri kava
Rahvatantsukava – "Loolill" ja sõbrad

Ühendkoor
Alo Mattiisen "Isamaa ilu hoieldes"
Aare Värte "Mu eesti keel"
Ülo Vinter "Kodulaul"
Ülo Vinter "Laul Põhjamaast"

Jägala juga

Raimond Kaugver

Raivo Kõrgemägi

Autori märkus: nime Jägala võib laulda ka trioolina

2. s. laulda sõna rütmiga

Intervjuu Taimi Saarmaga Jõelähtme laulupäevast

Siinkandis on alati palju lauldud, suuremates külates olid laulukoored, kodudes ja suguvõsa seltskonnaelus kõlas ikka laul.

Tänavu toimub Jõelähtme laulupäev 23. korda. See on aukartustäratav järjepidevus, üle keeruliste ajamuutuste ellujäänud ürituse ainuomasus.

Oli nõukogude aeg, kui kolm kanget naist, Maie Jakobi, Helve Toome ja Elsa Rikandi algatasid Jõelähtme laulupäeva.

Millal sina lülitusid selle ettevalmistamise ja läbiviimisesse?

Jõelähtme laulupäeva idee sündis varem, aga tegu sai teoks 1979. aastal.

Kui mõte oli välja käidud, siis olin algusest peale kõik need aastad organiseerimise ja toimetamisega seotud. Ideele tuli leida teoks midagi tähenduslikku ja kuna 1979. aasta oli kuulutatud rahvusvaheliseks lasteaastaks, siis sobis see hästi ka meile.

17. juunil 1979 toimuski Jõelähtme külanõukogu laulupäev, mis oli pühendatud rahvusvahelisele lasteaastale.

Kuidas pidu õnnestus?

Mäletan seda, et idee mahategijaid oli palju, just koha suhtes, aga pärast esimest pidu oli kiitjaid ja nii tekkis vajadus ka järgmistele järele. Vahele jäi aasta 1992, sest just samal ajal, kui tahtsime oma pidu pidada, toimus rahvahetetus. Rublast sai kroon. 20. laulupäev toimus 26. juunil 1999. a.

Kes esinesid esimesel peol?

Esimesest peost võtsid osa Aruküla segakoor, Raasiku segakoor, Tallinna NLV a/ü klubi segakoor, Jõelähtme segakoor, Jõelähtme 8-kl. Kooli rahvatantsijad ja Tallinna NLV a/ü klubi rahvamuusikaansambel.

Kava sai trükitud Harju Teenindustootmisvalitsuse trükikojas, hiljem kasutasime

ka trükikoda Uus Maa. Esimese peo kava on mul praeguseni alles.

Kes pani kava kokku? Missugune oli kooskõlastamiste loogiline rada?

Üldiselt panid laulurepertuaari kokku koorijuhid, aga et asi huvitavam oleks, liideti juurde ka rahvatantsijad ja puhkpillimängijad ning rahvamuusikud.

Trükikojad ei tohtinud kava trükkida ilma sellise asutuse nagu GLAVIT kooskõlastuseta. Kuidagi iseenesest sattus minu peale kavade trükkitoimetamine, kollektiivjuhtidele rosettide tegemine (koos oma lastega sai neid mitu head aastat tehtud).

Laulude vahele oli vaja ka vahelugemisi, koos Maie Jakobiga otsisime tekste, mis sobiksid ettekandele tuleva järgmise numbriga, kas siis laulu või tantsu või pillilooa. Teadustamine ja ettelugemine sattus jälle minule.

Kuidas sujus laulupäeva asine pool?

Peoplatsile oli vaja toole orkestrile, piletimüügiks laudu, kindlasti ka klaverit, need sai rahvamajast telefonimeeste autoga kohale toodud. Lipuvarras tuli iga kord uuesti üles panna ja pärast jälle ära tuua, sest esimesel aastal jätsime selle platsile, kuid ühel päeval olid piknikupidajad lipuvarda lõtkesse pannud.

Miks Jõelähtme laulupäev hääbus?

Kui üks üritus on 20 aastat järjest toimunud, siis kindlasti vajas asi värskendamist ja väikest pausi. Oli ka selline aeg, et kollektiividel läks üha raskemaks saada kohaletulekuks transporti, ei olnud enam majandeid ja valdadel nappis vahendeid oma kollektiivide toetamiseks. Otsustasime pidada väikese pausi. Paus on olnud ilmselt vajalik. Algusest kuni 1999. aastani toimus 20 pidu ja sealt edasi aastani 2008 on olnud kaks pidu. Viimane pidu oli 6. juunil 2004. a. See oli 22. ja siis juba nimega laulu- ja tantsupäev.

Intervjueeris Merike Metstak

Ükskord pandi spontaanselt kokku lausa rahvapilliorkester.

Helve Toome, Elsa Rikandi ja Maie Jakobi olid laulupäevade algatajad.

Pöördumine riigikogu ja vabariigi valitsuse poole

Austatud Riigikogu esimees proua Ene Ergma

Austatud EV peaminister härra Andrus Ansip

Koopiad Keskkonnaministeeriumile ja Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumile

Käesolev pöördumine sisaldab Jõelähtme valla elanike seisukohta Maardu graniidimaardlasse kavandatava Maardu II graniidikaevanduse rajamise suhtes.

Ajendatuna austusest oma esivanemate ja vastutustundest tulevaste põlvete ees, peame kaitsma hindamatuid ajaloo- ja kultuuriväärtusi ning hoidma inimtegevuse jätkumiseks vajalikku elukeskkonda. Meie koduvalla ainulaadsus ja eriline rikkus on Rebala muinsuskaitseala, mis laiub kolmandik valla territooriumist. Loopealsed oma avatud vaadete ja siin asuvate 5000 aasta vanuste muinasobjektide ja taimekooslustega on Eestis harukordsed. Ajaloolised kaluri- ja põliskülad on vastu pidanud läbi heitlike aegade ja muutuvad üha elujulisemateks. Jõelähtme vald on pealinna turvaline tagamaa, kus elanikkond kasvab just noorte lastega perede arvel.

Meie, demokraatlikult valitud külanemad, esindame külaelanike üksmeelset seisukohta ja oleme kindlalt graniidikaevanduse rajamise vastu Jõelähtme valla territooriumile.

Kavandatav Maardu II graniidikaevandus halvendab pöördumatult kogu piirkonna elukeskkonda, ohustab inimeste tervist ja elukvaliteeti ning pole kuidagi kooskõlas säästva arengu põhimõtetele. Kavandatava tegevuse üks peamisi ohte on graniidimassiivi avamiseks rajatavate 225 meetri sügavuste šahtide läbimise. Täna sel päeval puudub tehnoloogia, mis väldiks saas-

te sattumise sügavatesse põhjavee kihtidesse. Graniidilademe jõudmiseks tuleb läbida mitu veekompleksi, mis on kogu Põhja-Eesti joogivee allikad. Veekihtide kahjustamise oht säilib nii läbimise ajal kui ka kaevanduse eksploatatsiooni käigus. Graniidi töötlemisel tekib purustus- ja töötlemisõlmedes müra ja tolm. Toodangu väljaveoga kaasnevad müra, õhuhemissioonid ja vibratsioon. Selgusetuks jääb, kuidas tagatakse kaeveõõnte püsivus, samuti tuulutusavadega seonduvad probleemid. Ohtu seatakse kogu suure maa-ala taimestik, loomastik, pinnas, maastik, loodusobjektid ja kultuuripärand. Transpordist tulenev kahjulik keskkonnamõju kujuneb ulatuslikuks, arvestades planeeritavaid kaevemahtusid. Tulenevalt tegevuse mõju pikkusest ja asjaolust, et kaeveõõned jäävad igavesti alles, ei saa rääkida keskkonnasõbralikust kaevandamisest, mille puhul keskkonna koormamine on lühiajaline. Arendaja uurib küll maa-aluse tegevuse mõjusid, kuid ei tee seda maapealse tegevuse suhtes. Võerdla, Rebala ja Ülgase külasse on planeeritud tuulutusavad, mis piiravad ja ohustavad siin inimtegevust märkimisväärselt.

Miks ei saaks osta sellist juba toimivat kaevandust näiteks Soomest, kus graniidivaru paljandub maapinnani? Asume ju ühtses Euroopa majandusruumis. Kui eesmärgiks on tuumaelektrijaama rajamine, on meie ettepanek seda tegevust enne 2020. aastat mitte alustada, kuna alles siis

tulevad käiku uuema põlvkonna reaktorid, mille jäätmeid ei pea enam maha matma.

Palume Teid arvesse võtta kohalike külakogude seisukohta ja mitte kavandada Jõelähtme valla piiridesse lisaks olemasolevatele kaevandustele veel ka graniidimaardlat. Oleme niigi räsitud: meil juba on Maardu põhja- ja lõunakarjäär, Tallinna Prügila, Iru Elektri jaam ja kütusemahutiite park. Tahetakse rajada Loo ja Ruu lubjakivi kaevandusi ning ülikõrge riskiastmega vedelgaasi terminaali Muuga sadamasse.

Palume Teid oma otsustusprotsessis arvestada meie elujulise kogukonna seisukohaga ning mitte kavandada Jõelähtme valla aladele graniidimaardlat või mõnda muud elukeskkonda hävitavat rajatist. Meie seisukoht põhineb inimlikel väärtustel ja arusaamadel, mis ei ole kindlasti vähemtähtsad kui tehnilised või majanduslikult ratsionaalsena näivad lahendused. Nende põhjenduste analüüs ning võimalike uuringute koostamine jäägu vastavate ametkondade ülesandeks.

Jätksuutliku arengu eesmärgiks on inimestele kõrge elukvaliteedi ning turvalise ja puhta elukeskkonna tagamine täna ja tulevikus. Kutsume Teid üles kaasa aitama Jõelähtme valla muutmisel kaunimaks, rohelisemaks, taastades olemasolevaid ja rajades uusi parkmetsi, loodusturismiradasid. Meie ühine soov on tõsta igati nii vallarahva elukvaliteeti kui ka luua paremaid

võimalusi loodusturismiks Tallinna elanikele ja meie külalistele.

Graniidikaevanduse rajamisele on vaid üks alternatiiv – kaevandamisest loobumine.

Teile kõigis ettevõtmistes edu soovides, lugupidamisega

Koila külanem Kaidy Kütt
Vandjala-Loo külanem Tiia Väik
Kallavere külanem Merike Metstak
Neeme külanem Andrus Miller
Uusküla külanem Jüri Jalakas
Iru külanem Arno Kannike
Manniva külanem Priit Parktal
Ülgase külanem Andres Viirpalu
Rebala külanem Jaak Nairismägi
Kostiranna külanem Eili Juhkam
Jõelähtme külanem Taimi Saarma
Kaberneeme küla eeskõneleja Jaan Sepp
Jägala külanem Kaupo Luur
Saha külanem küla Tarmo Öunap
Koogi külanem Veljo Haavel
Aruaru külanem Eve Luik
Parasmäe külanem Raivo Kuuskmäe
Ihasalu külanem Hugo Nigol
Kostivere alevikuvallavanem Tõnu Truumaa
Võerdla küla eeskõneleja Piret Pintman

Eesti metsi ähvardab müümimine

Eestis on põlist riigimetsa ligi miljon hektarit ja ainuüksi selle puidu väärtus on hinnanguliselt ca 40 miljardit krooni. Kuid mets ei ole ainult puiduresurss, vaid väärtuslik elu- ja looduskeskkond meie kõigi jaoks. Põhiseaduse kohaselt on loodusvarad, sealhulgas mets, rahvuslikuks rikkuseks, mis kuuluvad kogu rahvale. Praeguste seaduste kohaselt põlist riigimetsa ei tohi erastada ja maha müüa ning see on avalikus kasutamises igapäevasele, näiteks marjul ja seenel käimiseks ning looduses puhkuse veetmiseks.

Nüüd aga on Keskkonnaministeerium algatanud metsaseaduse muutmise, mis võib tuua kaasa pikaajalisi parandamatuid tagajärgi kõigile Eesti met-sadele.

Uus kavandatav metsaseadus seab ohtu riigimetsa olemasolu, hoiu- ja kaitsemetsad ning metsanduse arengukava kui rahvusliku kokkuleppe vajaduse. Riigimetsa Majandamise Keskus on poliitiliste juhtnööride järgi alustanud ulatuslikku metskondade likvideerimist. 63-st metskonnast on kavas alles jätta vaid 17, 550-st kõrgharitud metsandusspetsialistist jääks tööle vaid 250. Kavas on lahutada metsa kasvatamine, majandamine ja müük. See aga lõhub riigimetsanduse järjekeskkuse, kaotab peremehe ning võib kaasa tuua röövelliku metsaraide. Hääbumisele määratakse 50 elujulist metsaküla ja -asulat üle Eesti.

Selliste sammude tagajärjel ei suuda riik varsti oma metsade eest ise hoolitseda ega nende järele valvata. Kui iga maakonna kohta on ainult üks metskond, kaob paratamatult ülevaade riigimetsas toimuvast ja suureneb ebaseaduslike raiete maht ning siis on metsa mahamüüjatel jällegi õigustus, et riik on halb peremees.

Kõige sellega tahetakse anda võimalused riigimetsa hiilivaks erastamiseks, mahamüümiseks ja laiali-jagamiseks väikestes grupihuvides, arvestamata rahva arvamusega.

Tuleb arvesse võtta, et metsaga seotud protsessid on keerulised ning selle tõttu ei tohi ümberkorraldusi läbi viia kiirustades, ilma pikaajalisi mõjusid hin-

damata, asjatundjaid ning avalikku arvamust ignoreerides. Kahjuks aga praegune keskkonnaminister rahva arvamusega eriti arvestada ei taha, mida näitab ka uuesti üleskerkinud paekarjääri rajamise oht Loo aleviku külje alla ja ka mujale, kus kahjuks eelistatakse ärimeeeste huve kohaliku elukeskkonna halvenemise hinnaga.

Metsal on alati olnud ning on jätkuvalt asendamatu koht eesti rahva ajaloo ja kultuuris. Riigimetsa kui meie ühisvara tulevik vajab igakülgset arutelu ja kogu ühiskonna üksmeelt, arvestades nii sotsiaalseid, majanduslikke, regionaalseid kui ka kultuurilisi aspekte.

Eesti riigimetsa ähvardab sama saatust, mis on juhtunud Lätis, kus suur hulk metsa on läinud Skandinaavia puiduettevõtete kätte. Ärimeeeste huvi on eelkõige metsa maha võtta ja kasumit teenida, kuid metsa väärtus loodus- ja elukeskkonnana on palju suurem kui ainult sealt saadav puit.

Praeguseks on looduskaitse ja metsandusühendused algatanud mitmeid aktsioone metsade tuleviku kaitseks, sealhulgas toimub ka allkirjade kogumine, et ära hoida põhjendamatuid ja läbimõtlema reforme. Kuu aja jooksul on oma toetusallkirja metsade kaitseks andnud juba üle 21 000 inimese üle Eesti. Allkirju saab anda ka elektrooniliselt <http://hooliveesti.ee/>

Oleme esitanud taotluse algatada Riigikogus riiklikult tähtsa küsimusena arutelu Eesti metsanduse tuleviku üle ning esitanud nõudmise, et Valitsus asuks edasilükkamatult koostama Eesti metsanduse pikaajalist arengukava, nii nagu näeb ette säästva arengu seadus.

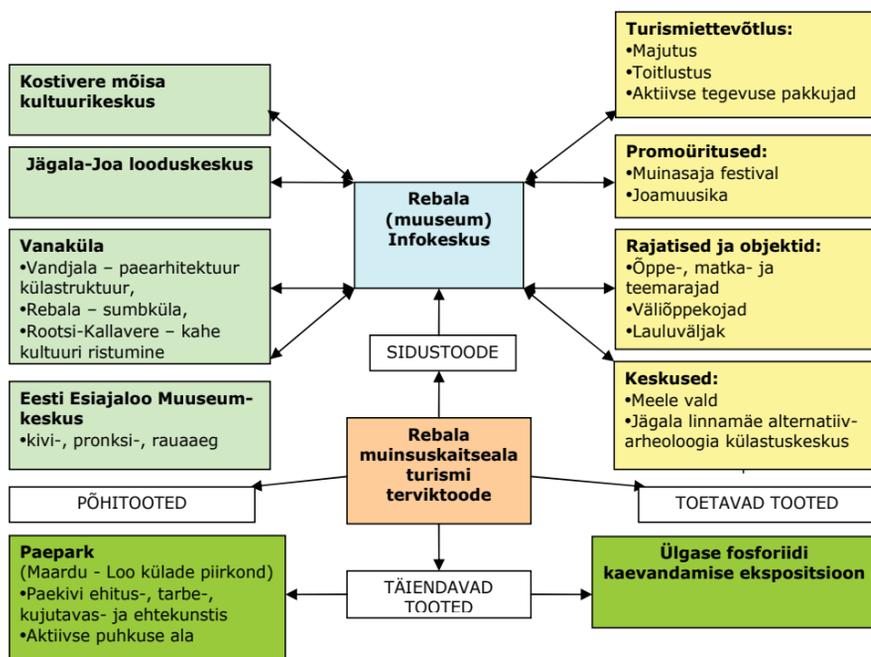
Eesti metsade kaitseks on oma pöördumise saanud samuti Põhjamaade looduskaitsejad.

Eesti riigimetsa kui rahvuslik rikkus peab jääma kogu rahva ühisvaraks.

Maido Pajo
volikogu liige

Täiendav info kodulehelt:
<http://hooliveesti.ee/>

Esitleti Rebala projekti

Margit Pärtel ning ürituse lõpetas küsimustevõor töö teostajatele ja töö sektioonides vabas õhkkonnas.

Teostatud töö materjalid on kättesaadaval valla kodulehel arendusprojektide alarubriigis: <http://www.joelähtme.ee/?id=3731>

Hannes Orgse
vallavalitsuse arenduse peaspetsialist
hannes@joelähtme.ee

Viikingite veri ei ole jahtunud

Kõige läänepoolsem talu Kostirannas on minu kodutalu Knuudi(Nuudi). Esimesed kättesaadavad andmed talust võib leida pastor Wrede kroonikast, need kõnelevad kurbadest ja traagilistest sündmustest ja nimelt: aastal 1657 oli ränk katk Tallinnas ja tervel Liivimaal, mille läbi mitu tuhat inimest hävitati.

Tookord oli väga raske aeg, välja arvatud Kostivere rannas Knuti peres, kust keegi haigeks ei jäänud ega surnud. See on esimene konkreetne aasta, mis vihjab minu kodule, ehkki Knutiga ei ole meie perel mingit otsesidet. Minu esivanemad tulid siia Jõesuu külast 19. saj. lõpul ja siis ei elanud siin enam kaugete Knutide järeltulijad, vaid teise suure ja tugeva suguvõsa, Rämmeldite üks haru. Minu lapsepõlves oli käibel ka selle nime variant Rømmelt ja Välja talu, kus elasid Rämmeldid või Rømmeldid, kutsuti ka Rem(m) etiks. Seega olid Knutid (Knuudid) 19. saj. lõpuks siit lahkunud ja ka talu oli ehitatud teise kohta. Aga kanged mehed need Knutid olid, kahtlemata skandinaavia, võib arvata täpsemalt Rootsi päritolu rannarahvas – viikingid, sest Wrede tuleb ikka ja jälle selle pere juurde tagasi kõige raskematel aegadel, kui tuhanded surid, aga Knutid elasid selle üle.

Ajad olid ärevad, 1680. aastal nähti komeeti, mille täht oli tulipunane, saba aga võik ja kahvatu. Küllap olid põlvkondade mälus säilinud mälestused eelmisest luukujulisest komeedist 1556. aastal, millele järgnes Liivi sõda, maa ujutati üle koerakoonlastest rüüstajatega. Kuna Jõelähtme kiriku juures oli 50 000 mehe tugevne armee, võib arvata, et kõige kaugemad rannakülad puutumata ei jäänud ja ka Knuutidel tuli kuhugi paksemasse metsa paku minna. Komeet oli üleüldise häda, mingi kohutava õnnetuse enne. Ja hädad ning õnnetused ei jäänud tulemata ka seekord. 1667. aastal oli siin maal väga suur näljahäda. Wrede kirjutab, et vaesed inimesed püüdsid ennast toita taudi surnud kariloomadest ja väljaveetud raibetest. Kirikaeda kaevati mõned suured augud või hauad ja asetati sinna 100 laipa ja maeti niimoodi. Knuti pere elas ka need rasked katsumused üle. Kaldun arvama, et Ülgase ja Kostiranna rahvas siiski nii kohutavalt näljahäda ei kannatanud, küllap merest kala ikka saadi ja ka hülgelihast ei oleks tohtinud puudust olla.

Katk kahtlemata tegi oma kohutavat tööd. Võib arvata, et Kostiranna katkuohvrid kirikaeda ei saanudki, võib-olla maeti nad Piganeeme Kabelimäele, ka on Jüritõnu Pihlakamäe peetud kunagiseks matmispaigaks.

Ja jälle kirjutab Wrede Knutidest: „Aastal 1700 augustis oli väga ränk katk maal ja niisiis ka selles kihelkonnas, millesse enamik inimesi suri. Siiski ei olnud see sel korral nii nagu aastal 1657 Kostivere rannas Knuti peres, kui seal keegi sellesse ei haigestunud ega surnud.“ Veidi kohmakas sõnastus. Pastor Tomberg oma Jõelähtme koguduse möödaläinud aastate tagasivaates 1912. aastal tõlgendas pastor Wrede poolt kirjandusest järgnevalt: „Augustikuus 1710 (Wrede 1700!) hakkas katk Eestimaa ja ka meie kihelkonnas oma hävitavat tööd peale, suurem osa inimestest surivad ära, ka ümberkaudsed õpetajad ja köstrid langesivad katkule saagiks. Üksi Knuti peres Kostivere rannas ei ole ka seekord nagu 1657. aastal ükski haigeks jäänud ega

ära surnud.“ Seega pääses pastor Tombergi järgi Knuti pere ka seekord katkusurmast.

Imelugu. Kas oli põhjuseks talu üksildane asukoht ja hoiduti külarahvaga kohtumast või mis imevägi seda peret kaitses? Üksildane see koht päriselt ei saanud olla, sest Koljunukk oli ka tõenäoliselt sel ajal asustatud. Wrede nimetab Knutide elupaika Koljo rannataluks ja talus kahte meeshinge Knuti Jüri ja Knuti Hindrek, arvata võib et nad olid isa ja poeg. Hindrekust hiljem kroonikas juttu pole, küll aga kohtab jälle ja jälle Jüritit.

Kanged mehed need Knutid olid, küllap andis kunagine viikingite veri neile julgust ja pealehakkamist, sest minu perekonnas räägiti veel paarsada aastat hiljem ühest kaugest Knutist, võib-olla oligi see Jüri, kes Põhjasõja ajal marodöörist kassaka tuleluga püssist maha kõmmutas. Kassakateks kutsuti kohaliku kõnepruugi järgi Peetri sõdalasi, ükskõik mis rahvusest ja kust Venemaa nurgast nad pärit olid. Üldise kaose, nälja ja katkutaadi tõttu leidsid paljud neist hulga tulusama olevat mööda maad ringi hulkuda, tappa ja röövida kui isakest tsaari teenida ja üks nendest jõudis ka Reveli või Revali alt (tõenäoliselt tuleks siin veel kasutada teist saksapäraselt nime) välja Ülgase ja Kostiranna rannaküladesse. Olevat olnud sügis, viljalõikus ja rehepeks läbi ja Knuti peremees (vana Knut, nagu tavatseti öelda) olevat rehe all vilja tuulutanud. Tuuletõmbeks oli Knut rehe uksest vastastikku lahti teinud ja nii oli ka hea jälgida, mis Kolju kaldal toimub, ajad olid ärevad, hädaoht varitses igal pool. Olevatki siis Knut näinud, kuidas kassakas ratsu seljas Koljunuki poolt mööda kallast Kostiranna poole tuli. Knutil oli pilt selge, tema pere ja maine vara olid suures hädaohus. Olevatki siis Knut kiiruga taresse läinud ja toonud oma tuleluga püssi, sihtinud rehe alt nii, et kassakas teda ei näinud ja pannud põraka ära. Kassakas oli vajunud hobuse seljast maha. Nähtavasti oli tegemist kogenud ja kindlakäelise hülgekütiga. Kui Knut lähemale läks, nägi ta, et kassakal oli küllaltki suur nahkpaun seljale või vööle riputatud, paunas aga olnud hea noos hõbedat, mis kassakas oli jõudnud kokku röövida. Knut oli lausa õnnega koos, sai endale hea künihobuse ja veel suure hulga hõbedat pealekauba. Kassaka matnud ta Kolju kaldasse, vanaisa ikka vahete-vahel ütles, et ei tea, kus selle kassaka kondid siin puhkavad ja kust ilmatagant ta siia röövlitööd tegema tuli.

Seoses Knutile süüldelangenud hõbedaga tuleb meelde veel üks intrigeeriv lugu, mis on vahetult seotud Knuti koduõuega. Kaua, kaua oli juttu rahapajast või suurest varandusest, mis olevat peidetud Kolju kalda peale.

Lugusid peitevarandusest on igas eesti kihelkonnas kümneid ja üks ole see ka seotud meie maa traagilise ajaloo. Ikka ja jälle tuli suure higi ja vaevaga teenitud varandust vaenlase eest peita, kusjuures peitja sageli sai hukka ja nii jäigi varandus maapõue. Koljul oli aga rahaauk tõe-

Heategevuslik üritus enne sõda Kostirannas, mil kogutakse raha Kostiranna pritsikuuri ehituseks. Anette Viikmaa, Marta Ojap, Ferdinand Viikmaa ja Anette Laine.

liselt olemas, sellest rääkis minu vanatädi abikaasa Jaan Matsum. Tema lapsepõlves, see võis olla 1890. aastate paiku, olevat tema oma õega igal suvehommikul käinud Kolju kalda alt münte otsimas. Siis ei olnud veel pilliroogu ja sage li sillerdasid mündid rannavees. Nende arvates olevat meri neid välja uhtunud. Hiljem olevat ta aru saanud, et mündid ei olnud pärit mererüüpest, vaid Kolju kaldast. Kallas oli selles kohas sinisest savist, mis pidevalt ilmastikutingimuste tõttu varises. Ka minu eluajal on kallas umbes 8-10 meetrit taganenud. Koos saviga pudenesid ka kaldasse peidetud mündid vette. Münte olevat kogunenud terve tassitüüsi. Kahjuks ei osatud nende väärtust siis hinnata ja kunagi koristamise käigus läksid need kaduma. Küsisin, mis maa mündid need olid, aga seda vanaonu ei osanud öelda. Arvata võib, et tegu oli vaskmüntidega, sest hõbedat poleks ehk nii kergetäoliselt välja visatud. Aga lastega võis ju kõike juhtuda, pole teada, kas nad oma leide vanematele inimestele tildse näitasid.

Võib arvata, et mündid võisid peita kauged Knutide esiisad, miks aga varandus jäigi peidupaika, pole teada. Jäi ainult legend rahaaugust, aga on vana tõde, et ükski legend ei sünni tuulest, kõigil on oma tõepõhi all, ainult raske on eristada, kus lõpeb tõde ja algab fantaasia.

Igatahes olid Knutid lugupeetud ja oma aja kohta ka varakas suguvõsa, sest pastor Wrede mainib neid oma kroonikas mitmel puhul. Üks Knuti Jüri kohustustest oli pastorihärra Koljunukist Prangli saarele jumalateenistust pidama viia. Ega seda igatüüpi usaldatud, samuti pidi Knuti paat ikka suurem ja parem olema. Ja paadimees pidi kogenud mees olema, kelle kätte pastor oma elu ja julgeoleku usaldas. Rahvasuus oli ka järgmisest ärplemisest juttu. Knuti kukk olevat oma naabritalu Hindreku kukele aia peal laulnud: „Knuti kukk sööb kulda!“ Sellele olevat Hindreku kukk vastanud: „Ega minagi mulda noki!“ Ja jällegi üks mõtteleend – Wrede kirjutab Knuti Jürist ja Knuti Hindrikust. Kas ei rajanud Knuti Hindrik äkki naabritalu Hindreku? Ka Hindrekul pidi olema rikkam ja lugupeetum rahvas, sest rahvasuus rääkis, et ärähellitatud Kolju kõrtsmiku tütar läks Hindrekule mehele. Ega kõrtsmik poleks oma tüdruku või saunikule andnud, eriti kui see nii hellitatud oli, et suure inimesena veel nukkudega mängis, nagu räägiti.

Ja ega kõrtsmiku tütar ilma kaasavarata olnud. Seega võisid ka Hindrekul Knutid elada. Kõrts ja Knuti talu olid väga lähedikke ja läbikäimine nende vahel pidi tihe olema.

Varandust võis Knuti Jüri ka salakauba vedamisega kokku ajada, sest Wrede mainib Knuti Jüri reisidest Soome. Ja ega need lihtsalt lõbureisid olnud, küllap oli neil oma kindel eesmärk.

Seoses Jüri Soome reiseidega toob Wrede ära ühe toreda legendi: „1720. aasta 10. mail jutustasid mulle talupojad Prangli, et mõne aasta eest oli vana Knuti Jüri koos teistega Soome reisinud. Kui neil merel väga tugev tuulispask vastu puhus, millest sõiduk pidi ümber minema, haaras üks mees paadis pootshaagi ja lõi selle tuulispasas sisse. Seejärel vaibus tuul otsekohe. Kui nad mõne päeva pärast tagasi pöördusid ja Ihasalu neemele jõudsid, leidsid nad seal ühe naise haigelt maas lamamas haava käes, mis tal külje sees oli. Naine sõitles ägedasti meest, kes mõne päeva eest oli merel tuulispasas sisse löönud ja süüdistas teda, miks ta nii jumalakartmatu oli olnud ja teda haavanud“ (Wrede, „Jõelähtme kirik ja kogudus ...“ lk 325). Arvatavasti kirjutab Wrede mitte tuulispasast, vaid vesipüksist, mida Prangli ja Neeme kandis kalurid aeg-ajalt näinud. Vesipüksid jaoks olevat alati kirves paadis olnud ja kui see vesipüksid visati, olevat veesammas kokku vajunud. Ka kotinõelast olevat piisanud.

Nii olid lood Knuti Jüriaga. Hiljem hakati talu peremehe järgi kutsuma Knuti, Knuudi, Nuudi. Koljul (Koljol) oli aga väike poptare, mille keris on praegugi näha. Knuudi (või Nuudi) Kolju kaldal põles maha, uus ehitati Kostirannale lähemale. Kaugete Knuutide (hiljem Rämmeldite, kes siin elasid) kätetööst on siiani veel näha mõned kaevukivid ja on ka teada sepikoja koht, sealt veidi kaevates tuli välja sepikojas meisterdatud naelu, võrusid ja kruve.

Knuutide järeltulijad elavad, viikingite suguvõsa kestab. Oleks hea, kui leiduks nende seas keegi, kes võtaks ette selle suguvõsa ajaloo ja sugupuue uurimise, sest siin võib palju põnevaid päevavalgele tulla. Igatahes ka kauged ja kuulsad esivanemad väärivad, et nende vastu huvi tuntaks, see oleks tunnustuseks, et nad kõige raskematel aegadel üle elasid ja et nende suguvõsa on aastasadu kestnud.

Tõnu Ojap

Laatade ajalugu ulatub muinasaega

Laadad on alguse saanud iseeneslikult: kaupmehed hakkasid oma kaupu tooma rahva kogunemiskohtadesse ja teede ristumiskohtadesse. Kui kaugemale Eesti laadatradiitsioon ulatub, polegi täpselt teada, kuid ajaloolaste hinnangul võisid sellised kogunemised toimuda juba muinasaajal.

Keskajal oli laatade pidamine seotud kiriklike pühadega ja kauplemise kui majandusliku tegevuse kõrval

omas olulist rolli sotsiaalne külg. Maalaatadel kauplesid talunikud peamiselt vilja, loomade, rasva ja linaga ning linnakaupmehed lisasid valikusse soola, rauda ja heeringaid. Linnades toimunud pikemaajalistel laatadel olid ülekaalus välismaised kaubad ja käsitöösaadused.

19. sajandi teisel poolel olid laadad eriti populaarsed, seal sai talurahvas realiseerida oma toodangu ülejäägi

ning hankida talus vajaminevat. Tänu mitmetele eelistele maakaupluste ees jätkus ka esimese vabariigi aegu laatade arvu kasv. Lisaks hobustele, kariloomadele ja käsitöökaupadele kaubeldi toidukaupadega. Kunagi ei puudunud laadalt maiustustemüüjad ja nende hitt-tooted olid kollased safranisaiad: poisikujulised, rosinatest silmade ja nõõpidega. Märkimist vääriv valik oli 1920ndate laadalettelid paga-

ritoodetest: vesikringlid, suhkruaiad, prantsaiad, sarvesaiad, präänikud, barankad ja pirukad. Ei puudunud ka koogikesed, šokolaadid, klaas- ja kookrekommid, jäätis. Kaubeldi ka liha ja kalaga - Peipsi kalu müüsid kaugemates laadapaikades kalakaupmehed, rannikäärsetes küldes aga kalurid ise. Laadavalikus oli tindikala, kiisk, latikas, rääbis, ka koha ja ahven.

Tore komme, mis laadalkäiguga

kaasnes, oli kojujäänud pereliikmetele laadakosti, tavapäraselt laadatoidu toomine. Nii sai kojugi laadahõngu ja -meeleolu ühes võtta. Kahjuks said sajandite pikkusele laadatradiitsioonile saatuslikuks neljakümneks ja järgnevat aastakümneks, kui riiklikult polnud enam lubatud laat kui majandustegevust soosiv ega kui kontrollimatuid sotsiaalseid suhteid loov institutsioon.

Kallavere külas tehti ajalugu

Hoian käes suurepärasest raamatut! Olen väga rõõmus, et toimetuskolleegiumi koostöö on päädinud imetusväarse kogumiku kaante vahele saamisega.

Rein Veski projektjuhina ja raamatu peatoimetajana on sellesse panustanud kahtlemata kõige rohkem aega. Palun tal vastata mõnele Jõelähtme vallalehe toimetuse küsimusele.

Kallavere küla kogumiku idee sünd on raamatu eessõnas kirjas, aga see on vaid idee. Missugune oli kogumiku tekkelu?

Kallavere küla kogumiku saamisluugu on raamatu sissejuhatavas osas lühidalt kirja pandud. Rootsi-Kallaveret on läbi aegade külastatud ning küla ilu ja aedadesse paigutatud aastaarvudega talukivide nimesid ja hooned imetletud. Eks need kividesse raiutud aastaarvud panidki paljusid küsima, kas küla ajaloo kirjutamisele pole veel mõeldud. Kauaaegne külavanem Raul Kurg Mihkli talust viitas Toronto mehele Paavo Loosbergile, kes oleval olnud isegi asja huvides nõus raamatu toimetamisel kaasa lööma.

Millal oli algus ja mida keegi tegi?

Ühel ilusal suvepäeval aastal 2005 kutsus Raul külarahvast appi raamatumõtet toetama. Pärast seda, kui lahke pereema oli kokku kutsutuid maitsva pirukaga kostitanud, polnud isegi viisakas öelda, et ega sellest külaraamatust asja saa. Pealegi olime kogunenud tugeva eelhäälestusega asi ära teha. Mida täpsemalt raamatusse panna, sellest oli vast kokkukulunud ka mingi oma seisukoht olemas. Otsustasime päris üksmeelselt, et raamat peab sisaldama ajaloolist osa alates esimesest kirjalikust teatest aastal 1241. Selle osa kirjutamise võttis enda peale põllumajandusega hästi kursis olev Nõmme talu peremees Agu Kööp. Oluliseks peeti koostada küla talude lood. Aastatel 1991–2005 Kallavere külavanemaks olnud Raul Kurg kohustus leidma nendele lugudele autorid. Kui ta ei leidnud sobivat, kirjutas ise. Tudramäe talu perenaine Ene-Reet Ehala võttis enda kanda ülevaadete kirjutamise koolist, rahvamajast ja raamatukogust. See eeldas ka pingsat arhiivitööd. Nii juhtuski, et minule ei jätkunud otsest kirjutamiskohustust, v.a oma sünnitalu Tudramäe lugu. Kuid see sünnikoduloo kohustus oli ju ka Raul Kurel ja Agu Kööbil. Üks oli kõigil selge - oma lugusid me kuhugi arhiivinurka tolmuma küll kirjutama ei hakka. Seega oli vaja leida projektijuht, kes hakkab rahaasju Rootsi-Kallavere Küla Seltsi nimel ajama. Kuna olen andnud alates aastast 1993 toetuste abil välja kitsalt erialaseid ajakirju Eesti Turvas ja selle jätkuna Eesti Põlevloodusvarad ja -jäätmed, olnud nende peatoimetaja, taotlenud raha teadustegevuseks Eesti Teadusfondist, siis peeti projekti kirjutamist mulle jõudumööda tegevuseks nagu ka raamatu toimetamist.

Ülalnimetatutel oli vastutus toimetuskolleegiumi liikmetena. Meie tegemine hakkas alles siis jumet võtma, kui saime (õige varsti) Eino Laurilt Auamäe ja Sirje Nõmmelt Roobu talu lood. Ilma Edgar Kuuse põhjalike kirjutisteta Kella talu ja küla kaugema ümbruse ja elanike kohta ei oskaks

Priit Kase ja Kaia Rammulus.

praegu raamatut ette kujutada. Kõik, kes kaasa aitavad, on tänu ja tunnustamist väärt.

Kui kaua võttis töö aega?

Iga töö võtab aega just niipalju, kui selleks aega on antud. Kui meil poleks olnud kohustust EAS-i ees tuua aruanne koos käsikirjaga 2007. aasta alguses Harju Maavalitsusse, täiendaksime ja täpsustaksime raamatut veel praegugi. Küljendamiseks ja trükkimiseks saime raha samuti EAS-i kohaliku omaalgatuse programmist. Kuni seda taotlust vaadati läbi ja leping sõlmiti, lisasime käsikirja külapealt otsitud pilte juurde. Tähtaeg oli 2007. aasta lõpp. Kuid eraldatud rahast oleks piisanud vaid raamatu väljaandmiseks CD-ROM-il. Aga 2. mail saime juba köidetud raamatut avalikkusele esitada ja selle eest võlg-neme suuresti tänu Jõelähtme vallavalitsusele, kes toetas ise trükkimist ja vahendas AS Tallinna Sadamat kui sponsorit. Lisaks toetasid meid MAP Eesti AS ja trükkikoda ILOPRINT. Omaosalus oli Rootsi-Kallavere Küla Seltsilt, kaasosalus Turbateabe OÜ-lt. Külaseltsi osatähtsus trükielel ja -järgsel perioodil oli väga suur. Eriti tahan märkida ära Käspre talu uusperemehe Priit Kase erialaseid kogemusi.

Mäletan, et täpsustasid autoritega kõiki sündmusi, nimesid ja muid andmeid peensuseni.

Toimetuskolleegiumilt saadud kohustuse järgi jäigi minu ülesandeks täpsustada autoritega kõiki sündmusi, nimesid ja muid andmeid, kuid see ongi peatoimetaja ülesanne. Teadsin juba ette, et töö on mahukas. Näiteks alles kolmas trükitud käsikirjavariant läks Harju Maavalitsusse koos aruandega. Küljendajale läinud variant oli juba viies. Osa neist käis spiraalköites külakorda ja autorid said võimaluse täpsustada ning minu ja keeleteimetajate küsimustele vastata. Viimase ringi autorite juurde tegid lõplikult küljendatud tekstid, et saaks viimase kui ühe faktivea välja rookida. Samas aga tean juba praegu mõnda kohta, mis nõuab vigadeparandust. Kui neid koguneb, paneme need külaseltsi koduleheküljele. Ilmselt avame selle kõigile, kes tahavad oma lugusid küla kohta lisada või täiendada. Hoiame sellega külamõtte värskena.

Küljendaja Heikki Pöldma, peatoimetaja Rein Veski ja keeleteimetaja Urmas Noor.

Mis Sind motiveeris?

Motiveeris? Siiani olen olnud õnneseen selles mõttes, et peaaegu iga uus töö, mille olen ette võtnud või mis on mulle kohustuseks tehtud, on hiljemalt tegemise kõigus hakanud mind huvitama. Olin Kallavere raamatu kirjutamiseks teinud pealegi kõvasti eeltööd enne, kui külas sellest rääkima hakati. Kuid see oleks olnud hoopis teise lähenemisega raamat ja mul on hea meel, et me isegi selle ülesehitust toimetuskolleegiumis ei arutanud.

Mida huvitavat kogesid tööprotsessis?

Külaga lõdvemalt seotud isikuna oli toimetamistöö käigus huvitav lävida külla jäänutega ja külast mujale siirdunud inimestega. Olen juba ka selles eas, et meeldib käidud teele tagasi vaadata. Kui vaatate raamatariivile, siis leiate seal igasugu elu- ja kohalugusid. Neid on olnud võimalik tsensuurivabalt kirja panna alles pärast taasiseisvumist. Nüüd on sinna lisandunud ka Kallavere küla rahva panus. Tihedam kontakt külaga näitas, et külas on palju suure loomingulise potentsiaaliga inimesi, et uustulnukad võivad külaseltsi kaudu kiiresti sulanduda ja aidata kaasa külaelu arendamisele.

Kes on lugude autorid või kelle mälestusi on raamatus kasutatud?

Nimetan tähestiku järjekorras: Alloja, Are; Azlauskene, Ülle; Ehala, Ene-Reet; Jaksen, Helmi; Kase, Priit; Kurg, Ilmar (1920-2003); Kurg, Raul; Kurg, Ülo (1928-1971); Kuusk, Edgar; Kööp, Agu; Laur, Eino; Metstak, Merike; Nõmm, Sirje; Pent, Kirsti; Pöldmäe, Julius (1911-2007); Rammulus, Kaia; Tuttar, Hindrek (1872-1946); Vain, Kalvi; Veski, Alma (1910-2000); Veski, Rein; Vihma, Johannes.

Tänuga mõtlen tagasi neile, kes vabatahtliku töö korras kogumiku koostamisele kaasa aitasid: Kallavere küla praegustele ja endistele elanikele, paljudele külaga seotud inimestele. Tegime ühiselt ajalugu!

Merike Metstak

Kallavere küla oma raamat

Raamat on tõesti kena ja liigutav. Oma osa selles ei taha aga liiga esile tõsta. Kuna olen õppinud kunagi trükkialamit, siis olen seda lõpuprotsessi lihtsalt kõrvalt jälginud, nõu andnud ja nõ silma peal hoidnud. Tõsised tegijad on ikka kirjutajad... Aga teos on tõesti muljetavaldav. Mina ei oska seda raamatut küll kuhugi liigitada, on seal nii ajalugu kui ka elulookirjeldusi. Ma arvan, et eelkõige peaks see huvi pakkuma inimestele, kes huvituvad elulugudest, genealoogiast, ajaloo.

Raamat on ju kirjutatud ikka parimate kavatsustega ja peaks inimestele rõõmu tooma. Vahest on ridade vahel rohkem ja tavalugeja nagu mina ei mõista kõike. Igatahes oli minu esimene tunne uhkus, et seesuguse teosega on nii suur hulk inimesi hakkama saanud. Nende lugude koostamine, korjamine ja ritta seadmine on olnud süsteemi, aega ja ääretut kannatlikkust nõudev. Minu kummardus Rein Veski. Mootor kui selline on tema.

Raamatu koostamise protsessis ma ju väga osaline polnud, ei tundnud ma siis veel neid inimesi, keda tänaseks juba tean. Kui kristalselt aus olla, siis on see raamat ka minu elu esimene. Olen küll palju muid trükiseid elule aidanud, aga raamatu tegemise kogemus mul seni veel puudus. Samuti piltide/fotode trükkide ettevalmistamine on mul värskest õpitud kogemus, seda on osal fotodest nähagi. Niisiis oli see kõik mulle isiklikult eelkõige õpetlik.

Priit Kase

Külavanem on tehtuga rahul.

Vandjala ja Loo küla infokaart

Vandjala ja Loo külal valmisid ja seati üles esimesed infokaardid.

Üles pandi 3 kaarti: Vana-Kostivere- ja Loo-Vandjala tee risti infotahvlile, Aruküla-Kostivere teeäärsele Arali-Salu infotahvlile ja Vana Vandjala külasüdame infotahvlile. Plaanis on ka neljas kaart üles panna Kostivere karstiaala väravate juurde, kuid sinna tuleb veel stend-alus meisterdada.

Mõte sündis külapäeval, kui kasutati osavõtjate registreerimiseks külade aluskaarti. Miks mitte ka päris kaart külla, liikus mõte osavõtjate hulgas - saaks infot, mida vaadata, millised on avalikud ja erateed. Mõeldud, tehtud.

Raha küsiti KOP programmist ja Jõelähtme vallast. Nüüd seisab ees veel selle kaardi täiendamine digitaalkujul. Plaanis on eraldi seletused teha ka inglise ja vene keeles. Samuti koostada ajalooline digikaart kaardikihtidena 1688.-2008.a. Kaalutud sai alguses kogu selle info kaardile mahutamist,

kuid see oleks teinud Vana Vandjala osa väga kirjuks ja tihedaks, sest ajalugu oleks tulnud suuremas osas sinna ära mahutada.

Jätakuvalt ootame teavet ja kontakte inimestelt, kes oskavad ja tahavad talletada oma mälestusi, legende, fotosid Loo ja Vandjala küla ajaloo kohta. Koostamisel on ajaloovihikud, kus teie poolt infot saaks talletada. Eriti on oodatud vihjed vanade talude-saunade asukohtade kohta. Samuti mälestused ja teated alates 1938. aastast tänapäevani välja.

Ühendust saab: 6081665, 56698710, tnozbek@gmail.com

NB! Külavanemad, kes tunnevad huvi selliste ettevõtmiste kohta, jagan heameelega oma kogemust ka teiega.

Tiia Välk,

Vandjala ja Loo küla külavanem

Päikseline kevad pu

Alates 23. märtsist on Jõelähtme vallas toimunud mitmed koristusaksioonid, et saada puhtamaks nii oma koduvald kui kogu Eestimaa. Selle aja jooksul on ära viidud kümnetes tonnides rehve ja sadades tonnides prügi. Lisaks eterniiti, metalli, koduelektronikat ja ohtlikke jäätmeid.

Kokku osalesid meie vallas mitmed ettevõtted ja üle tuhande inimese. Täna KÕIKI TUBLI-SID ABILISI, kes aitasid kaasa Jõelähtme puhtamaks saamisel. Teie panus on asendamatu!

Päikselist kevadet puhtamas Jõelähtme vallas!

Liis Truubon,
keskkonna vanemspetsialist
liis@joelahtme.ee
53 007 351

► Jõelähtme Tehnikaspordiklubi noored Jägala joal koristustöödel.

Vallavolikogu korrakaitsekomisjon laulupäeva peoplatsi korrastamise järel.

Jõelähtme valla koordinaator Liis Truubon.

Maido Pajo, Toomas Kümmel, Elizabeth Jögi, Eleri Riks ja Margit Pärtel.

Tarmo Olu tegi 350 liitrit maitsvat hernesuppi.

Jõelähtme valla väärteomenetleja Uno Paas tegi vallamaja aknad läbipaistvaks.

Jägala külanem Kaupo Luur koos Evelyne Lustiga leide pakkimas.

Rebala külanem Jaak Nairismägi kaablikatteid metsast väla vedamas.

htamas Jõelähtmes

Fotod: Merike Metstak ja Liis Truubon

Linnarahva puhkepaus kaablikestade kuhja taga.

Rebala lipujaamas Maiko Ratner, Sirje Saaremäe ja Meelis Mardim.

Vaade ühele autokummide kolooniale.

Kallavere külarahva ja sadama ühine koristuspäev läks hoogsalt. Siim, Kristofer ja Rainer Savirannast olid täismehes eest väljas.

Tallinna Sadama koristustalgud Jõelähtme vallas

Tallinna Sadam liitus sarnaselt tuhandete teistega Eestimaa puhtamaks muutmise kampaaniaga, panustades sinna nii rahalist toetust kui ka tehnilist abi. Märkimisväärne hulk Tallinna Sadama inimesi eesotsas sadama juhatuse esimehe Ain Kaljurannaga suundus juba nädal enne ametlikku koristuspäeva prügi korjama Jõelähtme valda Muuga sadama kõrval. Kokku sai likvideeritud kolm ebaseaduslikku prügilat ja koristatud ära suur hulk lahtist prügi. Numbri-

tes on see kogus veelgi muljetavaldavam: Tallinna Sadama abiga sai loodusest ära korjatud üle 70 TONNI prügi, sh rehve, madratseid, juhtmeid, pesumasinaid, autoosi, ehitusjätmeid ja rohkelt olmeprügi. Sellest kogusest koristati käsitsi 2,5 tonni, ülejäänud likvideerimiseks kasutati Tallinna Sadama tehnikat. Ettevõtmises osalejad olid täis indu ja teotahet ning lubasid nagu ühest suust, et see ei jää neil viimaseks ühiskoristuseks.

Kolm olupilti prügitalgutelt „Teeme ära 2008”

LUIGED PRÜGIS

3. mai oli meie laiuskraadi alade kohta sel aastajal haruldaset kaunis päikesepaisteline päev. Valisime koristuskohaks kunagise fosforiidikaevanduse põhjakarjääri Ülgase poolse serva ja seltskonnaks, kellega koos koristada, vallavalitsuse ja volikogu rahva. See, mis ees ootab, eriliisi illusioone ei tekitanud. Teavad ju kõik meie valla inimesed, missugune prügimägi on karjääridest aastatega tekitatud.

Kui koristamine oli täies hoos, möödus meist koos vanematega üks väike tüdruk, kes vaatas alla karjääri põhja ja hõikas rõõmsalt: „Vaadake, luiged!” Tahtmatult pöördus enese pilk sinna, kus karjääri põhjas sillerdavad kanalid. Karjääride rajamise käigus ei mõeldud läbivoolule neis kanalites ning nüüd kujutavad need tehiseveekogud seal haisvaid ja ebameeldivaid mülkaid. No kuidas saavad sellises kohas olla luiged! Võibolla on lapsesilmadesse peidetud ideaalmaastike nägemisvõime.

Koristamine sujus, rämpsuli oli ikka metsikul. Minu neli huvitavamat leidu olid tinasõdurite komplektist pärit küürselg-salg, mängupüstol, jupike Kaarma kandi dolomiiti ja pihutäis endisi Norma plekkmarke – Tallinna Lastehaigla. Muidu moodustasid valdava osa prügist ehitusjäätmel, autokummid, kile, pakendid ja pudelid. Palju leiti ka imikumähkmeid. Kui karjääri serv saastast enam-vähem puhtaks oli tehtud, tabas silm sealt isegi mingit esteetilist naudingut.

Ning korraga märkas karjääri põhjas kanalil graatsiliselt liuglemas kahte luike. Väike tüdruk oli rääkinud tõtt! Ehk röömustasid ka luiged prügikoristajate üle? Kuid mida teha, et prügi sinna uuesti ei satuks? Ja mida teha, et ka karjääre, neid sovjeti režiimi nõmeduse, lagastamise ja hoolimatuse sümboleid ka kuidagi inimväärsemaks muuta.?

MEES TEISELT PLANEEDILT

Kui koristajate kilekotid prügi täis said, vinnati need karjäärikaldalt ülesse tee äärde, kus need erinevate kastiautodega minema veeti. Teiste seas vedas vanu autokumme usinalt ka Ülgase küla mees Maiko Ratner, kelle džiiip meenutab rohkem multifilmi monstrosoidikut kui päris autot. Noh, selline väga karmide meeste džiiip. Aga tegelikult oli Maiko juba pikemat aega vabatahtlikult prügi koristanud ja au talle selle

eest.

Korraga ilmus otsekui maa alt minu ette vene keelt kõnelev vanem meeskodanik.

„Kuule, kus siin tasuta prügi saab maha panna?” küsis ta minu otsa vaadates.

„Prügimägi on siinsamas, näete, paistab siia ära. Tuleb väike ring teha, et sinna päralt jõuda,” seletasin mina vastu.

„Ei, ei, kus siin tasuta maha saab panna? Mulle öeldi, et siin saab,” jätkas vanamees endise visadusega.

Alles nüüd sain aru, et kodanik ei otsi sugugi Tallinna prügilat ja ei tee minuga lolli nalja. Muidugi vihastasin ja seletasin talle pikalt, et prügi mahapanek suvalisse kohta tähendab ka krõbedaid trahve ning see pole ilus. Ja eriti veel sellel kaunil päeval, kui 50 tuhat inimest üle Eestit koristavad just temasuguste lagastatud paiku. Meie vestlusesse sekkusid ka teised ja kodanik hakkas taipama, et sellel korral pole prügi mahapoetamine eriti kohane tegevus. Kuid kodanik ei jätnud jonnki ja ajas ikka oma prügi mahapaneku juttu edasi.

„Kuule, mees, sa lähed vangki, kui sa ei saa aru, mida me siin teeme ja mida kogu see rahvas sinusugustest arvab,” käratasin kodanikule. Olin juba hakanud ärrituma.

„Ma olen olnud vangis,” teatas kodanik tui-malt ja tegi minekut.

Kindlasti leidis ta „rahulikuma” koha, kuhu oma laga maha poetada. Kuidas küll selliste tüüpi teadvusse juurutada arusaam, et enda ümbrust ei tuleks lagastada? Kas „Teeme ära 2008” aitas pisut kaaskodanikke teadlikkust tõsta, et mõni prügi jääb maha panemata või mõni pudel ja imikumähe autoaknast välja viskamata?

Ja isegi nii helgel päeval kargas pähe kuri mõte. Nüüd peaks küll eesti ühiskond väga tähelepanelikult jälgima taoliste meeskodanike tegevust ja esimeste otse teolt tabatud tegelaste suhtes tuleks rakendada „näidishukkamist.” Sest sellised tüübid vist teistest keelest aru ei saa. Või kuidas käituda, et põhjakarjäär jälle prügiga ei täituks?

PRÜGIKORISTAMISEST JA TALGUTEST ÜLEÜLDSE

Vana sõber Toomas Kiho kirjutas Postimehes kaunilt: „Teeme-ära-talgud oli kosutav vastulööklodevale hoolimatusele ning on hea, kui sellega

Liis Truubon

Prügihunnikute alt tuli välja väike valge nirk.

koos said puhtamaks ka metsaalused – talguliste hinged nagunii.”

Seekord olid prügikoristamise talgud suure tähelepanu all tänu suurelt ettevõetud korraldusele. Kuid kodanikuühiskond on toiminud prügi vastases võitluses varemgi. Ehkki sellest ei ole võibolla varem nii palju kuulda olnud.

Kevadeti on koolilapsed aastaid koristanud prügist maantee ääri.

Mõned aastad tagasi tegid väga tänuväärse kampaania kütusefirmad. Suvel jagati bensiini-jaamadest tasuta prügikotte. Kahju, et see vajalik tegevus on soiku jäänud. Naftafirmadel võiks ju selliseks heategevuseks motivatsiooni jaguda, kui näiteks kasvõi naftahinna viimase aja kõve-rat jälgida.

Kuid omaalgatuslikku tegevust on meil siit lähemaltki võtta. Kuusalu vallast on välja kasvanud Ökokrati liikumine, mis tegeleb laste teadlikkuse tõstmise ja keskkonnaalase harimisega.

Ning muidugi Kaberneeme, Haapse, Kullamäe küla ärksamad inimesed, kes juba aastaid kevadeti prügitalguid korraldanud, et mererand ja teeäärne prügist puhtaks saada.

Need näited on kõik omamoodi väikesed „Teeme ära!” laadi algatused. See annab lootust ja usku, et Eesti võib kunagi prügistest maastikest lahti saada.

Siit ka ettepanek meie valla keskkonnakaitse spetsialistile Liis Truubonile. Liisile sellepärast, et tema oli „Teeme ära” kohalik eestvedaja ja entusiast, kes prügikoristamisega tegeles ööd ja päevad juba märtsikuu lõpust alates. Ettepanek on teha oma valla iga-aastane „Teeme ära” talgud. Ma ei kahtle, et tublisid kaasalööjaid Jõelähtme vallast leiame ja mõnesid mainisin ka selles pisikeses loos.

Toomas Kümmel
kymmel@hotmail.ee

Kostirannas asutati külaselts

Kuidas mõista seda nime, mis kohalikus kõnepruugis on ka Kosterannana tuntud? On olema kõige lihtsam seletus, vanadele Kostiranna elanikele oli see eriti meeltemööda, et see nimi oli tulnud sõnast „kostitama”, kuna rannarahvas on tuntud oma külalislahkuse poolest. Ka kõige halvemal ajal oli vähemalt „silgusaba lauale panna”, nagu tavatseti öelda. Nii meenutab Tõnu Ojap. Ta väidab, et küla tekkis 16. sajandil. Siis olevat (Kostivere) mõisnik otsustanud sinna rajada talud. Lugupidamist väärivad need, kes küla- ja kodulugusid meile ja tuleviku tarvis talletavad. Muistsete asjade mäletajate hulk ei suurene, vaid jääb aina vähemaks.

Asjaloodud kodanikuühendus sai nimeks Kostitajate Klubi, mille juhatuse kuulub ka tuntud koduloolane Tõnu Ojap. Kodanikuühenduse korras on eri põlvkondade inimesed ühendanud oma jõud Kostiranna sajanditevanuse ajalooarandi ja kultuuriloo jäädvustamiseks ja külaelule arendamiseks. Muide, Kostiranna oli aktiivse seltsielu poolest teatud juba enne sõda - heategevuslikel üritustel kogutud raha eest püstitati Kostiranna pitsikuur.

Nädal enne suurt aktsiooni puhastati kõik teeäärred (v.a. Koljunuki tee) ja fosforiidivabriku ning endise alajaama sisse kuhjatud praht.

Külarahva osavõtt oli väga aktiivne ja juba laupäeva lõunaks oli valla tellitud konteiner peaaegu täitunud.

Kojunuki teeäär sai puhastatud „Teeme ära 2008” raames. Nüüd võime rahul olla - Kostiranna küla sai ühiselt puhtaks roogitud.

Eili Juhkam, külanem

Kaberneemes valiti külavanemat

Kaberneeme raamatukogu saali kogunenud ligi kolmekümnest elanikust oli kaks kolmandikku hääleõiguslikud külavanemat valima ehk siis rahvastikuregistri järgi Kaberneeme elanikud.

Kallist aega kokku hoides asuti kohe asja kallale. Kuigi saalist hüüti välja nelja elanikele enam meeldinud inimese nimi, jäi lõpuks külavanemaks kandideerimisega nõusse vaid Marina Sonn. Demokraatiat ei saa sundida, enamuse tahe jäi peale ja

üksmeelselt otsustati hääletada avalikult ja lahtiselt. Ütlematagi oli rahva poolehoid üsna kindel, kuid ometi tuli protseduur sooritada ning noore ja energilise külavanema poolt tõsteti toetuseks ka kätt, nagu ette nähtud. Kuna oldi juba kodust välja tulnud ühiseid asju arutama, siis pandi ühe hooga paika ka küla eestseisus ehk nimetati külavanemale kaks abilis: Jana Aasla ja Jaan Sepp. Samas otsustati korraldada 10.05.08 kell 12:00 Kaberneeme küla raamatukogu

ruumides uus koosolek, kuulamaks ära külaelanike ettepanekud ja soovid, mida küla arendamiseks ühiselt ette võtta. Ja nagu tänavu kombeks, oli käepärast ka kohe Jõelähtme vallavalitsuse keskkonna vanemspetsialist Liis Truubon, kes tutvustas valla 2008. a. kevadise prügi kogumise ajakava ja vastas külaelanike küsimusele.

Kaberneemes ja Võerdlas käis Merike Metstak

Võerdlas valiti külavanem ja asutati külaselts

Üleriigilises meedias on Võerdla saanud kuulsaks isetekkelise prügimäe lähialana. Aga tegelikult elatakse siin nagu kõikides teistes Eestimaa külades tavalist elu ja prügilaviinide lähedalolust ei anna miski märku.

3. mai pärastlõunal, samal ajal, kui linnainimesed asusid prügitalgut-

gute suppi sööma, istus Võerdla küla rahvas nagu üks mees ühes mugavas taluõues ja arutas omi asju.

Külavanemaks valiti Piret Pinkman-Hellaste.

Sama teega, nagu öeldakse, moodustati ja asutati ka külaselts, hääletati ametisse külaseltsi juhatus ning peeti aru Võerdla tuleviku üle.

Jägala-Joal valitakse külavanemat

Jägala-Joal külas valitakse külavanemat laupäeval, 31. mail 2008 kell 12.00.

Kogunemine küla postkasti juures.

Päevakorras:

- külavanema valimine,
- küla eestseisuse valimine,
- elanikevaheline läbirääkimine küla tuleviku ja koostegutsemisest.

Lisainfo
56 902 689; 6048083
Kati Rimmel, kati.riri@mail.ee

Rail Kook

Loo koolikompleksi renoveerimine on alanud

Seoses Loo Keskkooli staadioni ehitustöödega on kuni ehitustööde lõpuni (01.08.2008) suletud juurde/läbipääs ehitusplatsile. Ehitustööde ajaks on ehitusplats piiratud ajutise piirdega. Ehitusplatsi piiramine on ettevaatusabinõu eesmärgiga hoida ära inimeste sattumine ehitustandritele ja seeläbi ka võimalikud õnnetusjuhtumid. Ehitustööde valmimise järel on kogu staadioni territoorium saanud uue ilme ja seda ümbritseb korralik piire, kus juurdepääsud on korralike väravate kaudu. Valminud staadion antakse Jõelähtme vallale üle, kus staadioni peamiseks kasutajaks saab olema Loo Keskkool. Sealjuures lepatakse kokku ka staadioni kasutamise ajad ning juurdepääsud staadionile. Kuna staadion ja läbipääsuteed on täna ja ka tulevikus Loo Keskkooli kinnistu lahutamatud osad, siis on nii täna kui ka tulevikus Loo Keskkooli juhtkonna otsustada, kas ja mis moodi kooli territooriumi kasutatakse.

Teet Sibrits
teet@juh.ee

Merike Metstak

Turvalise ja parema Jõelähtme eest

Seoses abipolitseinike päevaga said 30. aprillil 2008. a. Jõelähtme valla tänukirja ja valla sümbolikaga meene alljärgnevad abipolitseinikud:

Harri Reidma - korrakaitsekomisjoni esimees
Rein Peetrimägi - abipolitseinik
Elmar Veltermann - abipolitseinik
Raivo Havam - abipolitseinik
Heiki Janson - abipolitseinik
Ülo Lippa - abipolitseinik
Aavo Sirel - abipolitseinik
Sergei Soots - abipolitseinik
Eric Sirel - abipolitseinik

Kaupo Luur - politseiametnik
Elo Pajo - abipolitseinik
Uno Paas - abipolitseinik
Hilda Männik - abipolitseinik
Allan Rämmeld - abipolitseinik
Evelyne Lusti - abipolitseinik
Liivi Vain - abipolitseinik
Arvo Lassi - korrakaitse vanemspetsialist

Kiviaiad korda!

Kevad on saabunud ja käib kibekiire kodu-ümbruse kordategemine.

Säästvat arengut toetav MTÜ Jõelähtme ja muinasküla Vandjala külaseltsing korraldavad 18. mail k.a. algusega kell 11.00 Vanas Vandjala külas õppepäeva vanade kiviaedade korrastamiseks. Koguneme Vana Vandjala infokaardi juurde.

Üritus on planeeritud a 2,3 tundi pikk. Räägitakse erinevatest aiatüüpidest, töövõtetest, kaasa saab materjali kiviaedade teemal. Juhendavad Margit Pärtel ja Tiia Välk.

Kohapeal võetakse koost lahti ja laotakse uuesti üles Vandjala külaplatsile viiva tee ääres olev kiviaed. Üritus on hea harjutamise koht juunis avaneva kiviaia toetuse taotlemiseks PRIA-st!

Vandjala ja Loo küla inimestele on üritus tasuta, teistel osalustasu 50 krooni inimese kohta, mille eest saab suppi ja kindad. Maksta saab kohapeal ja eelnevalt ka ülekanedega: Eesti Ühispank, a/a 10220077290011, Säästvat arengut toetav Jõelähtme nimele, märksõnaga "Vandjala arenguks". Ülekanedega tasudes palume teha seda kuni 15. maini k.a.

Eelregistreerimine aadressil:
tnorbek@gmail.com või 56 698710.

Ootame rohket osavõttu!

Vandjala ja Loo küla külavanem
Tiia Välk

Loo laad 2008

17.-18. mail toimub Loo aleviku keskses laad.

Laada avapäeval, 17. mail kell 10.00 on oodatud loengut kuulama kõik mahepõllundusest huvitatud inimesed. WWOOF Eesti teeb ettekande "Vabatahtlike liikumine Eesti mahtaludes". Seejärel astuvad igal täistunnil lavale isetegevuslased: ansambel ANNABRE, Loo seniorideklubi PIH-LAKOBAR lauljad ning Loo ja Kostivere seniortantsijad. Samuti Loo Kammerkoor, segakoor SÕPRUS Tallinnast, Loo Kultuurikeskuse showtantsurühmad, rahvatantsuansambel LOOLILL ja õhtu lõpetab mõnusa tantsumuusikaga ansambel Hot Stuff Viljandist. Laadarahvale pakub meelelahutust päevajuht Üllar Luup.

Laadal müüakse aiatarbeid, lilletaimi, puude- ja pöösaste istikuid, ravimtaimi ja ürte. Samuti on mitmesugust käsitöökaupa: kaltsuvaibad, kudumid, heegeldatud ja vilditud tooted, keraamika, lambavillatooted, peakatted, kotid, tekid jpm. Peale eelimetatute müüakse ka kardinaid, laudlinu, presskannusoojendajaid ja igasugust muud kodukaupa.

Lapsed saavad nautida ponisõitu, süüa jäätist ja osta õhupalle. Loomulikult ei puudu laadalt ka suitsulihatooted, ulukilihaast vorstid ja konservid, käsitsi valmistatud juustud, mesi ja meesegud ning käsitöökommid mesindussaadustega Kõlleste Kommimeistritelt. As Suva tuleb koormatäie sokkide-sukkadega, nii et terve aasta sokivarud saab igapäev Loo laadalt valmis osta.

Kõikidele Loo elanikele ja külalistele, eriti lastele tuleb südamele panna, et jälgitaks liiklust suurema tähelepanuga kui kunagi varem! Autosid on kindlasti palju, olge hoolikad ja ärge tormake! Jälgige liiklus- ja parkimiskorraldusega seonduvaid märke! Laadapäeval kehtib Loo alevikus piirkiirus 30 km/h. Turvateenust osutab laada ajal General Security Service Oü.

Armas rahvas! Hoiame oma kodukohas puhtust ja korda - kõik ilus on meie endi kätes!

Rõõmsate kohtumisteni Loo laadal!

Kontaktisik Vilve Klettenberg
tel 6080573

Jõelähtme kirikus 1958. aastal leeritatud:

Vilja Kaselaan
Artur Hirv
Viive Lauba
Evi Pint
Ester Virk
Jüri-Valdur Lepp
Õie Pellis
Enno Kauna
Leida Ilings
Aavo Kallaste

Saima Kallaste
Eevi Ojap
Tiina Ojap
Malle Suigom
Hugo Vert
Kusta Paemurd
Leelo Prööm
Paavo Hantsom
Enn Pellis
Aavo Kristjankroon

Reet Sepp
Olev Sepp
Vaike Sarv
Mati Rätsepp
Ants Arusoo
Mai Arusoo
Lehte-Lovise Ots
Lembit Kungla
Tiit Pitkve
Toomas Pitkve

Ülo Aus
Malle Vaaderpass
Alfons Algma
Sergei Lepik
Raivo Metsaviir
Helmi Tiitus
Antoni Kaas
Leida Kaas

Kuldleeripüha toimub 17. augustil kell 11 Jõelähtme kirikus. Kõigil kuldleerilistel palume ühendust võtta koguduse vaimulikuga telefonil 56647686, 6033087.

Merike Metstak

Jõelähtme Lastekaitse Selts 20

Jõelähtme Lastekaitse Selts tähistab 15. mail oma 20. aastapäeva. Seltsi 30 liiget ja meie toetajad on oodatud 7. mail kell 18.00 Linnateatrisse "Ohvrit mängides" vaatama, 14. mail kell 15.00 puid istutama koolimaja ja kultuurikeskuse juurde ja 15. mail kell 16.00 pidulikule koosviibimisele Loo Kultuurikeskuse saalis ning hilisemale koosviibimisele Viimsis restoranis "Paat".

Valla lasteaiaid ja koolid saavad kingituseks:

Neeme kool	1000.-
Neeme Lasteaed	1000.-
Kostivere Põhikool	2500.-
Kostivere Lasteaed	2000.-
Loo Lasteaed	2500.-
Loo Keskkool	3000.-

Saadud raha eest palume osta ja istutada 15. mail üks õitsev puukene (kirss, kreek, pirn, ploom või õunapu) oma kooli või lasteaia juurde.

Ülejäänud raha kasutamise üle (soovitavalt 2008. a. maikuus) otsustab asutus koos lastega ise.

JLS-i le palume raha saamiseks esitada arve või tshekk.

30. mail 2008. a. on planeeritud Jõelähtme Vallavalitsuse abiga avada Loo kooli ees lastele ja noortele mänguväljak, mille maksumus on 500000 krooni.

Juubeliüritusena oleme planeerinud valla lastele ka kohtumise trikimeister Jürgen Veberiga 2008. a. sügisel.

Rozeta Meos,

Jõelähtme Lastekaitse Seltsi esimees

Külas Rootsi sõpradel

Ühel ilusal aprillikuu pühapäeval sõitis 11 Kostivere kooli õpilast ja 3 õpetajat laevaga Rootsi. Ees ootas peaaegu terve nädal vabadust, uusi muljeid ja juba sügisest vanu tuttavaid.

Stockholmi sadamast viis meid liinibuss Örebro, kus kohtusime sõpruskooli õpetajate Matsi ja Hakani ning veel kahe Stora kooli õpetajaga, kes tulid meile autodega vastu. Stora kooli juurde olid meile vastu tulnud ka vahetuspered, kelle juures õbisime. Tutvusime oma "uute kodudega", õhtul aga vaatasime kõik koos Kronohyttanis katastroofifilmi "Zozo".

Teisipäeval istusime rongi (Rootsis on ikka kiirrongid!) ja sõit läks lahti Örebro poole. Seal külastasime majesteetlikku Slotteti lossi ning 58 meetrist Svampeni veetorni (inglise keeles on selle nimi Mushroom, mis on tulnud torni seenekujust). Veetornis vaatamise näitust, kus demonstreeriti miniorkaani ja seda, kuidas meres lained tekivad. Veetornis näidati ka rootsikeelset filmi kohalikest vaatamisväärsustest.

Kolmapäeva hommikupoolik möödus meil kooli juures suhteliselt igavalt: mõned mängisid piljardit, mõned jälle PlayStation2 (juhtpuldiks oli seal kitarr), sest sealsed üheksandikud tegid üleriigilist inglise keele testi. Siis toimus meil ühine muusikatund. Muusikaklass on neil vägev, sest rootsi õpilased õpivad muusikat peamiselt ise pille mängides – ja pille on seal tõesti palju. Ka meile õpetati selgeks kitarr A- ja D-duurid.

Et ükski sõpruskohtumine ei möödu spordita, moodustasime tiimid, kus ühel pool olime meie koos oma võõrustajatega ja meie vastu mängisid kohalikud rootsi õpilased ning jalgpallilahing algas. Mängu seis oli pinev lõpuni, aga võitsime ikkagi meie.

Päev jätkus ühise kokandustunniga, kus menüüs

olid lõkkes küpsetatud hot dogid ja šokolaadiga täidetud banaanid. Hot dogide jaoks valmistasime taigna, magustoiduks lõikasime koorimata banaanid pikuti lahti, pikkisime täis šokolaaditükke ning keerasime fooliumi sisse. Seejärel pakkisime toiduained kotti ning olimegi valmis Kindlasse sõiduks. Kindlas on mägi, mille otsas oli meil plaan ära käia. Pärast lõunat juhtus aga midagi ennenägematut – jõudnud Kindla mäe juurde, ronisid meie sõbrad rootslased nagu oravad selle otsa, justkui oleks see nende igapäevane tegevus. Meie muudugi ei suutnud sellises tempos lõpuni püsida.

Mäe otsast väsinutena alla jõudnud, tehti üles löke ja me saime oma kokakunstiga hiilata: torkasime puust keppide otsa viinerid, keerasime taigna selle ümber ning küpsetasime lõkke kohal. Banaanimagustoit valmis aga otse lõkkes. Tulemus oli ülimalt maitsev ning kogu nähtud vaeva väärt.

Neljapäeval istusime koos rootsi õpilastega rongi ning sõitsime Stockholm. Uurisime lossi ja kuningapere eluaset, jälgisime lossivalvureid ning jalutasime vanalinna. Siis oli igahel aega endale meelepärane tegevus leida: kes chillis, kes hangis, kes külastas mõnda toitlustusasutust. Raudteejaamas lehvitasime oma rootsi sõpradele ja sõitsime liinibussiga sadamasse.

Tagasisõit laevaga oli üllatuslikult seiklusrohke. Rootsist võttis igapäev kaasa kuhjaga muljeid, teadmisi nende koolisüsteemist ja elust.

Eili Lusti,
VII klassi õpilane

Loo kooli 2.A kl. õpilane Violeta Osula esindab Harjumaad

Loo kooli 2A klassi õpilane Violeta Osula sai Harjumaa laululaps 2008 7.-9. a. vanuserühmas II koha ja valiti ETV Laulukarusselli saatessa esindama Harjumaad.

Taustalaulja oli Eliise Muddi 9.B klassist. Õpilaste juhendaja on muusikaõpetaja Leili Värte.

Aitäh, Kostivere Lasteteater!

Kolmapäeval, 23. aprillil sai ka Kostivere Põhikooli publik rahvamajas näha oma koolikaaslaste näidendit "Tuhkatriinu", mis Harjumaa kooliteatrite festivalil esikoha pälvis.

Mõnigi võis arvata, et tegemist on tavalise Tuhkatriinu muinasjutuga, mida kõik peast teavad. Siiski ei pidanud keegi pettuma, sest loole oli lisatud natuke ka tänapäevaseid detaile.

Kõik tegelased mängisid oma rolli väga hästi ja suutsid kujutatava tegelaskujuga samastuda. Lihtsat ja andlikku Tuhkatriinu mängis Sigrít Dulder, kes sai selle osa eest ka teatrifestivali auhinna. Kurja võõrasema mängis Mirian Ellermaa, kes suutis olla just nii kõrk ja hoolimatu, kui üks õige võõrasema olema peab. Kasuõdesid Jaletti ja Hortensiat kehastasid Kreet Treiberg ja Kati Jürgens, kes publiku mitmel korral oma kaklemise ja tülitsemisega naerma ajasid. Leebet ja abistavat tädi Melusiinet mängis Anette Truumaa. Prints rollis oli Ramo Hallik, kes nägi välja nagu üks prints välja nägema peab: pikk, hästi hoolitsetud ja korralik. Ning Narr, keda kehastas Arvi Aston, suutis samuti oma vaba ja muheda olekuga publikut naerutada. Ka Kerli Puusepp väärrib suurepärase muusikalise osa eest kindlasti kiitust. Minu arvates saavutati näitlejate ja lavastaja Kersti Laanejõe koostööna väga hea lõpptulemus ja ma usun, et kogu kool sai meeldiva teatrielamuse.

Kristiin Tempel,
IX klassi õpilane

Olen käinud Kostivere näiteringis neli kuud. See aeg on olnud väga lõbus, tore ning samas tööne. Proovid toimusid raamatukogus ja Kostivere mõisahoones kolm korda nädalas. Tänu Harjumaa kooliteatrite festivalil saavutatud tulemustele - Grand Prix, Sigrít Dulder parim naispeaosatäitja, Ramo Hallik parim meeskõrvalosatäitja ja Kerli Puusepp parim muusikaline taust - osalesime vabariiklikul festivalil, mis toimus Karksi-Nuias. Kahel päeval esines kaheksateist näitetruppi. Seal pälvisime „kõige kõvema ja kõige pikema aplausi“ tiitli ning Kati Jürgens ja Kreet Treiberg tunnustati parimaiks naiskõrvalosatäitjaks. Väga tublid olid ka ülejäänud trupi liikmed: Arvi Aston, Anette Truumaa, Mirian Ellermaa.

Kersti Laanejõe on lasteteatriga tegeleenud viieteist aastat ja selle aja jooksul on saavutatud häid tulemusi!

Ramo Hallik,
VIII klassi õpilane

Merike Metstak

Spordinädal Kostivere lasteaias

21.04.-25.04. toimus Kostivere lasteaias kevadine spordinädal.

Nädala pearõhk oli sellel, kuidas oma tervist hoida. Esmaspäeval rääkisime inimorganismist, teisipäeval söögilauast, kolmapäeval vaatamise, kuidas keskkond meile mõjub. Jüripäeval ei puudunud ka tõrvikutega jooks. Neljapäeval tuli meile külla Jeti, et koos meiega spordipäeva pidada. Väikesed söime-lapsed pisut küll pelgasid seda suurt ja karvast lumeinimest, suuremad aga kippusid Jetit aina kallistama ja kallistama. Koolilapsed said oma võimeid proovida kooli staadionil. Võisteldi

kolmel põhialal: kaugushüpe, jooks ja pallivise. Hoolimata oma suurest kerest, võistles Jeti koos lastega. Rassimine ja palav ilm tegid kõigil nahad märjaks. Jeti oli selle peale varakult mõelnud ja toonud lastele hulga jahutavat jäätist. Lõunasöök ja jäätis maitsesid sel päeval lastele eriti hästi.

Marjet Salmar,
Kostivere Lasteaia juhataja asetäitja

Muuga tööstuspargis avati esimene tööstusettevõte

Aprillikuu viimasel päeval leidis Uuskülas aset sein- ja õõnespaneeli tootva tehase pidulik avamine. Peokõnes öeldi muuhulgas, et tootmis- hoone rajamiseks vajalike paberite menetlemine on Jõelähtme Vallavalitsuses sujunud kiiresti ja korrektset.

AS Rand & Tuulberg Grupile kuuluv raudbetoonelemente ja kaubabetooni valmistav Muuga Betoonelementi uues tehases kasutatakse Eesti kaasaegsemaid betoonivalmistamise masinaid ja tehnoloogiad, mis kindlustavad toodete kõrge kvaliteedi ning vähemalt 30% efektiivsema tööprotsessi. Muuga Betoonelementi rajamisse

investeeris Rand & Tuulberg Grupp 260 miljonit krooni.

Muuga Betoonelement valmistab sein- ja õõnespaneeli ning kaubabetooni nii suurtele kui väiksematele ehitusettevõtetele. Rand & Tuulberg Grupi juhataja ning Muuga Betoonelementi nõukogu esimehe Raivo Ranna sõnul innustas betoonitehast rajama nii vajadus kiiremate ja pändlikumate tarneaegade kui ka betoondetailide kõrgema kvaliteedi järele. Ranna sõnul läheb osa betoonelementide tehase toodangust AS Ehitusfirma Rand & Tuulberg laienund ehitustege-

vuse tarbeks, kuid kindlasti tehakse koostööd ka kõigi teiste ehitusettevõtetele.

Muuga Betoonelementis hakatakse tootma kaubabetooni, ekstruuder-õõnespaneeli, seinpaneeli ning muid betoontooteid. Juhataja Avo Anton rõhutab tehase konkurentsieelisena eelkõige Eesti kaasaegsemaid betoonivalmistamise masinaid, mis tagavad toodete kõrge kvaliteedi. Samuti unikaalset seinapaneelide ja raudbetoonelementide valmistamise tootmisliini nn karusellmeetodil, mis võimaldab saavutada vähemalt 30%-lise kokkuhoiu tööjõukulus ning toota samas ajaühikus ca 30% enam toodangut.

„Oleme tehnoloogiasse palju investeerinud, sest just kvaliteet ja efektiivsus on praeguses konkurentsituatsioonis põhilisteks võtmeküsimusteks,“ rõhutas Anton. Ta tõi näiteks, et nende tehases on võimalik tööstuslikult toota seinapaneeli, mille mõlemad pooled on ühtviisi siledad. See peaks võimaldama klientidel kokku hoida nii järeltöötamiseks kuluvat aega kui ka raha.

Muuga Betoonelement on esimene ettevõtte Muuga Tööstuspargis, ehitusega alustati 2006. aasta suvel ja ettevõttes töötab 60 inimest.

Tehase avas pidulikult Eesti vabariigi president Toomas Hendrik Ilves.

Opetaja Vanda Käeri koos Kallavere mittetäieliku keskkooli algklasside õpilastega 1947. aastal.

„Popsid, tulge vaadake, kuidas perepoeg lutsu viskab!“

Viskas rahaga oma tiigi peal lutsu... Või teine kild: Kivihallidel oli kolm last: Jaan, Mare ja Mihkel. Nad olid meie igapäevased mänguseltsilised. Tegime ka pahanudust. Vana Kivihall oli peale õpetaja ka velsker ja tal olid väga huvitavad arstiraamatud. Piltide vahel olid õhukesed läbipaistvad lehed. Väike Miki käis sealt lehti välja tõmbamas, et saaksime kuuri taga puulehtedest plotskeid keerata...

Need on vaid kaks mälestuskildu raamatus „Kallavere kooli lugu“. Lugu ise liigub mööda aja telge ja märgib ära olulised haridusega seotud kulgemised Jõelähtme vallas. Kallavere jaoks muutub lugu personaalseks püsikooli rajamisega endisesse Paju kõrtsi. See on lugu hariduse algusaastatest kuni Kallavere koolimaja sulgemiseni. Täna on veel neid, kes mäletavad oma kooliaegu ja õpetajaid eelmise sajandi mitmest kümnendist. Kui palju on olnud algusest lõpuni Kallavere koolis õpetajaid? Mida õpetati

ja kuidas seda koolis hinnati? Kes käisid koolis aga kes olid puudunud aastatel 1901, 1914, 1924 ja 1949? Mida tegid õpilased vabal ajal kooliga koos? Milline nägi välja 1938. aastal planeeritud uus koolihoone vana Kallavere koolimaja vastas üle tee?

Kui see on huvipakkuv, saab vastuse raamatust „Kallavere kooli lugu“. Raamat on koostatud arhiivimaterjalidest ja endiste Kallavere kooli õpilaste mälestustest. Raamatu 200 leheküljest moodustavad suure osa ka dokumentide koopiad ja koolifotod. Lisana on toodud Statistika Kallavere kooli õpetajate, õpilaste arvu, kooliõpetajate jpm kohta.

Raamatuga „Kallavere kooli lugu“ on võimalus tutvuda Laulupäeval 7. juunil Jägala joal.

Ene-Reet Ehala,

raamatu „Kallavere kooli lugu“ koostaja ja väljaandja.

Valla uued töötajad

Tõnu Kask

„Olen sündinud 6. mail 1956. aastal Tallinnas ja lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ehituse ökonomika eriala.

Jõelähtme vallas hoian silma peal ehitustegevusel. Ehitusjärelvalve vanemspetsialistina jälgin, et ehitustegevus oleks igati kooskõlas seadustega ja ei esineks rikkumisi ega projektist kõrvalekaldeid.

Olen juba avastanud mitmeid ehitusloata rajatavaid ehitisi. Otsekohe ma trahvi välja ei kirjuta, kuid mitu korda ühte ja sama rikkumist avastades järeleandmisi ei tee.

Üritan esmalt siiski inimest aidata, elamu peab ju kiirelt valmis saama. Iga uus elanik on Jõelähtme valda teretulnud.“

Indrek Mäeküngas töötab alates 10. märtsist 2008 keskkonnaosakonna juhatajana.

Ta on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli elektriinsenerina 1979. a. ja töötanud aastaid kunagises kommunaalministeeriumis osakonnajuhatajana ja kaksikalluvuse kaudu ühtlasi Tallinna Linnavalitsuse allasutuse direktorina.

Enne meie valda tööleasumist töötas ta neli ja pool aastat Viimsi vallavalitsuse kommunaal- ja heakorraameti juhatajana.

Väikese maaomandi kaudu Ihasalu külas on ta aastast 2000 meie vallale maaomaksu maksja.

Tubliliste osakonna ning vallavalitsuse töötajate kaasabil on ta lubanud edendada võimaluste piires elukeskkonda vallas ning vastu seista seda kahjustavale tegevusele.

Planeerimise vanemspetsialist **Kätlyn Virro** on sündinud 1984. aastal Tallinnas, keskharidusega, õpib väikeettevõtetust Tehnikaülikooli Kuressaare kolledzis.

Pildil Ardo Lass, Jüri Ratas, Ljudmilla Kaska, Aivar Riissalu ja Priit Põldmäe.

Harrastusteatri festivalil edukalt

4. mail 2008. a. toimus Viimsi Kultuurikeskuses Harjumaa täiskasvanute harrastusteatri festival. Jõelähtme vallast osales Neeme Rahvamaja näitering etendusega „Hiired põõningul“, mille eest sai Merike Kahu eripreemia.

Jõelähtme Lavagrupp esitas Aino Kallase „Patseba

Saaremaal“, mis tuli I laureaadi tiitlile, parima naispeaosalise preemia sai Maie Ramjalg, parima meeskõrvalosa preemia läks Tiit Tammessonile.

Grand Prix läks MTÜ Komos suurejoonelisele lõõmuusikalile „Barnum“ (Viimsi Huvikeskus).

Meil käisid külalised

Harju maakonnatuuri käigus tutvusid Jõelähtme vallaga Riigikogu asespiiker Jüri Ratas ja Keskerakonna fraktsiooni liige Aivar Riissalu. Muuhulgas kõneldi võimalikust koostööst ühistranspordi korraldamisel teiste omavalitsustega. Samuti oldi ühisel seisukohal, et arendajate poolt kohalikku infrastruktuuri vahendite panustamine peab olema reguleeritud.

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

O T S U S

Jõelähtme 29. aprill 2008 nr 343

Neeme küla Koortekooli, Metsavahe, Kalli, Riti, Väike-Pangari, Rannaliiva, Neeme külaplatsi maaüksuste koos juurdepääsu teega detailplaneeringu planeeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamalgatamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asuvad Kalli ja Metsavahe ja Väike-Pangari kinnistud ha- jaasustuses metsaga kaetud alal ning Koortekooli, Riti, Rannaliiva ja Neeme külaplatsi maaüksused tiheasustuses osaliselt metsaga kaetud alal. Jõelähtme valla üldplaneeringu punkti 9.1. kohaselt metsaga tiheasustusalal ei kuulu alla 1,0 ha suurused kinnistud jagamisele, suuremate kinnistute kruntimisel ei ole lubatud moodustada elamukrunte reeglina alla 0,7 ha ja elamute minimaalne vahekaugus on 50 m ning tiheasustusalal, mis ei ole metsaala ei ole lubatud moodustada elamukrunte reeglina väiksemaid kui 3000 m², elamute minimaalne vahekaugus 25 m.

Taotletava detailplaneeringu algatamine teeb ettepaneku üldplaneeringu muutmiseks ja tiheasustusalala laiendamiseks. Planeeritavad elamukrundid on olemasolevate ümbruses olevate kinnistutega sarnased, väiksemad kui üldplaneeringus sätestatud. Planeeritava ala suurus on ca 8,5 ha. Detailplaneeringuga lahendatakse ka Jõelähtme vallale taotletava Koortekooli kinnistu hoonestus ja juurdepääs tulevase Neeme kooli ja lasteaia rajamiseks. Detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Detailplaneeringu ala asub Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu "Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused" kohaselt maakondliku tähtsusega väärtusliku maastiku alal. Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu "Asutust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused" kohaselt kuulub kogu Jõelähtme vald Tallinna rohelisse vööndisse ning siinsed metsad on oma asukoha tõttu suurlinna läheduses kõrge puhkeväärtusega.

EELIS andmebaasi kohaselt (06.02.08 seisuga) detailplaneeringu alal ja selle lähimbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid, kaitsealasid, hoiualasid, püsilupaikasid, kaitstavate liikide elupaikasid või kaitstavaid looduse üksikobjekte. Juhindudes ülaltoodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimisseaduse § 9 lg 2 p 8, § 10 lg 5 ja 6, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2 lg 2, § 31, § 32 lg 1, § 33, § 35 lg 5, Jõelähtme valla ehitismääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme valla üldplaneeringu, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Algatada Jõelähtme valla Neeme küla Koortekooli, Metsavahe, Kalli, Riti, Väike-Pangari, Rannaliiva, Neeme külaplatsi maaüksuste koos juurdepääsu teega detailplaneering (koostamine). Planeeritava ala suurus on ca 8,5 ha. Detailplaneeringu eesmärk on olemasolevate maatulundusmaa kinnistute, riigikaitsemaa ja elamumaa (Väike-Pangari) kinnistu sihtotstarbe muutmise, jagamise, ehitusõiguse ulatuse ja hoonestustingimuste väljaselgitamine ning määramine. Planeeringuga lahendatakse juurdepääsud planeeritavale alale, tehnovõrkude varustus ning määratakse keskkonnakaitselised abinõud.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Neeme küla Koortekooli, Metsavahe, Kalli, Riti, Väike-Pangari, Rannaliiva, Neeme külaplatsi maaüksuste koos juurdepääsu teega detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Mitte alkatada keskkonnamõju strateegilist hindamist Neeme küla Koortekooli, Metsavahe, Kalli, Riti, Väike-Pangari, Rannaliiva, Neeme külaplatsi maaüksuste (katastritunnused 24505:001:0184, 24505:001:0601, 24505:001:0599,

24505:001:0603, 24505:001:0631, 24505:001:0604, 24505:001:0626) detailplaneeringule.

4. Otsus on vormistatud kolme võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantsleis ning kolmas valla arengu- ja planeerimisosakonnas.

5. Otsus jõustub planeerimisseaduse § 10 lõike 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

6. Käesoleva otsusega on võimalik tutvuda Jõelähtme Vallavalitsuse arengu- ja planeerimisosakonnas (Harjumaa, Jõelähtme vald, Jõelähtme küla) tööpäeviti tööajal või Jõelähtme Vallavalitsuse kodulehe elektroonilise dokumendiregistri vahendusel aadressil www.joelahtme.ee

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

O T S U S

Jõelähtme 29. aprill 2008 nr 344

Neeme küla Oolu, Ranniku, Martini ja Jaaniussi kinnistute detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamalgatamine

Seoses vajadusega kindlustada Neeme küla Oolu, Ranniku, Martini ja Jaaniussi kinnistute mereäärseid kaldaid on vajalik alkatada detailplaneering. Detailplaneeringuga vaadatakse üle ehituskeeluvööndi vähendamise vajadus ning rannikuäärseid hoonestusalad.

EELIS andmebaasi kohaselt (06.02.2008 seisuga) planeeringualal ja selle lähimbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid, kaitsealasid, hoiualasid, püsilupaikasid, kaitstavate liikide elupaikasid või kaitstavate looduse üksikobjekte. Planeerimisseadus § 9 l 2 p 8 kohaselt detailplaneeringu üheks eesmärgiks on keskkonnaningimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks ja vajaduse korral ehitiste määramine, mille ehitusprojekti koostamisel on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine. Sellest tulenevalt tuleb detailplaneeringu seletuskirjas anda olemasoleva olukorra iseloomustus ja hinnang olemasolevale keskkonnaseisundile ning detailplaneeringu elluviimisega kaasnevatest võimalikest negatiivsetest keskkonnamõjudest ja nende ärahoidmise või leevendusmeetmetest.

Kavandatud tegevus ei avalda eeldatavalt olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muutusi, ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara.

Juhindudes ülaltoodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimisseaduse § 10 lg 5 ja 6, § 9 lg 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2 lg 2, § 31, § 32 lg 1, § 33, § 35 lg 5, Jõelähtme valla ehitismääruse § 3 p 5 ja 6, Jaaniussi ja Ranniku talu maaüksuste omanike detailplaneeringu koostamise algatamise taotlused koos lisadega, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Alkatada Jõelähtme valla Neeme küla Oolu, Ranniku, Martini ja Jaaniussi kinnistute detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on ca 1,98 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistute kalda kindlustamine, ehitusõiguse ulatuse ja hoonestustingimuste väljaselgitamine ning määramine. Planeeringuga lahendatakse juurdepääsud planeeritavatele aladele, tehnovõrkude varustus ning määratakse keskkonnakaitselised abinõud.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Neeme küla Oolu, Ranniku, Martini ja Jaaniussi kinnistute detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Mitte alkatada keskkonnamõju strateegilist hindamist Jõelähtme valla Neeme küla Oolu, Ranniku, Martini ja Jaaniussi kinnistute detailplaneeringule.

4. Otsus on vormistatud kolme võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantsleis ning kolmas valla arengu- ja planeerimisosakonnas.

5. Käesoleva otsusega on võimalik tutvuda Jõelähtme Vallavalitsuse arengu- ja planeerimisosakonnas (Jõelähtme küla 74202 Jõelähtme vald) tööpäeviti tööajal või elektroonilise dokumendiregistri vahendusel aadressil www.joelahtme.ee

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

O T S U S

Jõelähtme 29. aprill 2008 nr 345

Neeme külas Neeme piilkonnamaja kinnistu koos juurdepääsuteega detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamalgatamine

Jõelähtme Vallavalitsusele on esitatud 29.01.2008 taotlus alkatada Jõelähtme vallas Neeme külas asuva Neeme piilkonnamaja kinnistut (katastritunnus 24505:001:0101, kasutusotstarve riigikaitsemaa, suurus 7830 m²) hõlmav detailplaneering eesmärgiga Neeme piilkonnamaja kinnistu jagamisega kaheks elamukrundiks suurustega 3110 m² ja 4720 m², sihtotstarbe muutmiseks elamu- maaks ning mõlemale krundile kuni 2-korruselise pereelamu ehitustingimuste määramiseks. Esitatud detailplaneeringu algatamise taotlus on üldplaneeringut muutev.

Neeme küla Neeme piilkonnamaja kinnistu asub Neeme poolsaare tipus. Kinnistu kasutussihtotstarve on riigikaitsemaa. Kinnistule puudub juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt, kinnistut ümbritseb eramaa. Ehitusregistri andmetel kinnistul seaduslikud hooned puuduvad.

Jõelähtme Vallavolikogu 29.04.2003 otsusega nr 40 kehtestatud Jõelähtme valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) järgselt asub kinnistu Neeme küla tiheasustusalal. Kinnistu jääb terves ulatuses ehituskeeluvööndisse ning ranna ja kalda piiranguvööndisse. Kinnistul asub geodeetilise põhivõrgu punkt ning kinnistu kasutussihtotstarve on planeeritud riigikaitsemaana. Ümbruskonnas näeb üldplaneering ette looduslikku ala. Looduskaitse seaduse § 34 kohaselt on ranna kaitse eesmärk rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Vastavalt Looduskaitse seaduse (edaspidi LKS) § 38 lg 5 punkt 6 ehituskeel ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele. Taotlusega soovitud maa sihtotstarbe muutmiseks elamu- maaks ei kaasne LKS § 38 lg 5 p 6 sätestatud ehituskeeluvööndi puudumine. Vastavalt LKS § 40 lg 1 ranna ja kalda ehituskeeluvööndit võib suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärgi ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Vastavalt LKS § 40 lg 3, lg 4 p 2 ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda keskkonnaministri nõusolekul, ehituskeeluvööndi vähendamiseks esitab kohalik omavalitsus keskkonnaministrile taotluse ja planeerimisseaduse kohaselt kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekut sisaldava vastuvõetud detailplaneeringu. Vastavalt LKS § 40 lg 5 keskkonnaminister hindab ehituskeeluvööndi vähendamise vastavust ranna või kalda kaitse eesmärgile ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule.

Detailplaneeringute menetlemisel on kohalik omavalitsus kohustatud jälgima planeerimisseaduse eesmärgi, vastavalt PlanS § 1 lg 2 ja 3, et tagada võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajadusi ja huvisid arvestavaid tingimusi säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu kujundamiseks, ruumiliseks planeerimiseks, maakasutuseks

ning ehitamiseks. Säastev areng (kasutatakse ka mõistet jätkusuutlik areng) on sotsiaal-, majandus- ja keskkonnavaldkonna pikaajaline sidus ja kooskõlaline arendamine, mille eesmärgiks on inimestele kõrge elukvaliteedi ning turvalise ja puhta elukeskkonna tagamine täna ja tulevikus.

Kehtiv õigus annab planeerimismenetluses haldusorganile ulatusliku kaalutlusruumi ning ei sätesta detailselt valikukriteeriume. Sama kehtib ka haldusorgani tegevuse kohta planeeringu koostamise algatamisel. Detailplaneeringu koostamise algatamine, kui selle aluseks on isiku poolt esitatud vastav avaldus, on haldusmenetlus, mille tulemusena haldusorgan otsustab planeeringu algatamise või algatamisest keeldumise.

Vastavalt Planeerimisseaduse § 9 lg 7 detailplaneering võib põhjendatud vajaduse korral sisaldada üldplaneeringu muutmise ettepanekuid. Käesolev detailplaneeringu algatamise taotlus ei sisalda põhjendatud vajadust üldplaneeringu muutmiseks ning ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Kinnistu jääb tervenisti ranna ja kalda ehituskeeluvööndisse. Seejuures piirkonnas puudub ajalooliselt väljakujunenud asustus (lähipiirkonnas puuduvad elamud jne.) ja elamuehitust toetav tehniline infrastruktuur. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks ja elamute rajamiseks puudub ka avalik, sh Neeme külaelanike huvi. Jõelähtme valla üldplaneering näeb ette detailplaneeringu ala ümbruskonnas loodusliku ala.

Detailplaneeringu algatamise koostamisega lahendatakse juurdepääs, täpsustatakse ehitusõiguse võimalus ning esitatakse vajadusel taotlus ehituskeeluvööndi vähendamiseks Keskkonnaministeriumile.

Lähtudes ülaltoodust asjaoludest, võttes aluseks Margus Valdes'e 29.01.2008 taotluse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, PlanS § 1 lg 2 ja 3, § 4 lg 2 p 2, § 10 lg 5, MuKS § 24 lg 1 p 2, 4, 5 ja lg 2, § 43 ning Jõelähtme valla ehitismääruse § 3 p 5, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Alkatada Jõelähtme valla Neeme piilkonnamaja kinnistu koos juurdepääsuteega detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on 7830 m². Detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva riigikaitsemaa kinnistu sihtotstarbe muutmise, jagamise, ehitusõiguse ulatuse ja hoonestustingimuste väljaselgitamine ning määramine. Planeeringuga lahendatakse juurdepääsud planeeritavale aladele, tehnovõrkude varustus ning määratakse keskkonnakaitselised abinõud.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Neeme piilkonnamaja kinnistu koos juurdepääsuteega detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Mitte alkatada Jõelähtme valla Neeme piilkonnamaja kinnistu koos juurdepääsuteega detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist.

4. Otsus on vormistatud kolme võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantsleis ning kolmas valla arengu- ja planeerimisosakonnas.

5. Otsus jõustub planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

6. Käesoleva otsusega on võimalik tutvuda Jõelähtme Vallavalitsuse arengu- ja planeerimisosakonnas (Jõelähtme küla, 74202 Jõelähtme vald) tööpäeviti tööajal või elektroonilise dokumendiregistri vahendusel aadressil www.joelahtme.ee

Art Kuum

Volikogu esimees

KÕIGI MÄÄRUSTE JA OTSUSTE JUURDE KUULUVATE LISADE JA SELETUSKIRJADEGA SAAB TUTVUDA JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KODULEHEKÜLJEL:
www.joelahtme.ee

Aktused meie koolides

K. 23. aprill LÕPUKELLA AKTUS 12. kl. kell 12.00
R. 30. mai VIIMASE KOOLIKELLA AKTUS
1.- 4. kl. kell 10.00
R. 30. mai VIIMASE KOOLIKELLA AKTUS
5.- 11. kl. ja LÕPUKELLA AKTUS 9. kl. kell 12.00
R. 20. juuni LÕPUAKTUS 9. kl. kell 14.00
L. 21. juuni LÕPUAKTUS 12. kl. kell 12.00

Kostivere Põhikooli aktused:

- 2. juuni kl. 10.00 1.-8. klassidele lõpuaktus ja puude istutamine
- 20. juuni LÕPUAKTUS 9. klass kell 16.00;

Neeme Algkooli aktus:

- 2. juuni kell 10.00
- 30. mai vilistlaste kokkutulek

Vargused suurenevad

22.04. varastati Jõelähtme vallas Loo alevikus Kaare teel elumajast fotoaparaat, kaks mobiiltelefoni, rahakott pangakaartide ja dokumentidega. Pangaarvet kontrollides selgus, et arvelt oli võetud 10 000 krooni.

22.04. varastati Jõelähtme vallas Jägala joa lähedal sõiduautost rahakott, sularaha 2000 krooni, dokumendid ja pangakaardid. Kahju on selgitamisel.

22.04. varastati Anija vallas Kihmla külas talust arvutikomplekt, sularaha, motoroller ning muid esemeid. Kahju on selgitamisel.

27.04. kella 15.00 paiku ähvardati Kuusalu vallas Leesi külas 1972. aastal sündinud meesterahvast.

25.04. kella 21.00 paiku puhkes Keilas Kooli tänaval kakulus, mille käigus tekitati kehavigastusi 1989. aastal sündinud Hendrikule.

Kehalised väärkohtlemised:

27.04. löödi Viimsi vallas Muuga külas 1980. aastal sündinud Tanelit pea piirkonda. Politsei toimetab asjaolude selgitamiseks osakonda kainenema 1974. aastal sündinud Mareki.

26.04. löödi 1987. aastal sündinud Tanelit pea piirkonda. Juhunu täpsemad asjaolud on selgitamisel.

Vargused:

27.04. varastati Viimsi vallas Haabneeme alevikus Idapõllu teel sõiduautost DVD-mängija ja sülearvuti. Kahju on selgitamisel.

27.04. varastati Saue linnas Tule tänaval maja keldrist jalgratas. Kahju on selgitamisel.

27.-28.04. varastati Viimsi vallas Haabneeme alevikus Heki teel sõiduautolt veljed koos rehvidega. Kahju on 40 000 krooni.

26.04. varastati Jõelähtme vallas Loo alevikus sõiduautost teler. Kahju 30 000 krooni.

26.04. varastati Kose alevikus Ujula tänaval ettevõtte laoruumist metalli.

25.04. varastati Saue vallas Alliku külas majast käekott dokumentidega ja kaks sülearvutit, erinevaid pangakaarte ja muid esemeid. Kahju on täpsustamisel.

25.04. varastati Maardus Mäeotsa tänaval trepikojast perforaator. Kahju on 3988 krooni.

25.04. varastati Saue vallas Laagri alevikus Pärnu maanteel kauplusest 1145 krooni väärtuses kaupa. Kahtlustatavana peeti kinni 1971. aastal sündinud Natalja.

25.-26.04. varastati Anija vallas Alavere külas pesumasin.

25.-27.04. varastati Viimsi vallas Haabneeme alevikus Idapõllu teel keldriboksist jalgratas. Kahju on 10 000 krooni.

Neeme algkooli vilistlaste kokkutulek 30. mail Neeme hariduselu 110. aastapäeva tähistamine

12.30 registreerumine

13.00 – 15.00 ekskursioon Neeme külas

14.00 – 16.00 võimalus süüa lõunat omal kulul „Vana kala“ körtsis

16.00 – 17.00 kontsert – aktus

18.00 – 19.15 etendus „Hiired põõningul“

20.00 – 23.00 disko „Vana kala“ körtsis, diskor Paavel

Joel Steinfeld koolimajas, avatud baar

23.00 õues filmi vaatamine

kinobuss „Georg“ hind 50 krooni

Päeva juhib Vladislav Koržets.

Eelregistreerimine telefonil: 53328776

e-post: karin@neemekool.ee

Eelregistreerimine lõpeb 23. mail

Osavõtumaks: eelregistreerimisel 100 krooni

kohapeal 125 krooni

a/a 10002018903006

selgitus: Neeme Algkool 110

Õnnitleme kõiki maikuu sünnipäevalapsi, soovime õnne ja tervist!

Eakad sünnipäevalapsed mais 2008. a.

96	27.05	LJUBOV REAP	Loo alevik
88	04.05	LIUDMILA POPOVA	Jägala küla
88	09.05	VENDA KASK	Loo alevik
86	17.05	LEONILLA-LEONORA LAAGRIKÜLA	Vandjala küla
85	22.05	ASTA-VALENTINE SPRENK	Kostivere alevik
85	24.05	LEIDA RÜÜTEL	Loo alevik
83	08.05	LINDA HAAVEL	Ruu küla
82	06.05	LEONID RABOVALYUK	Kostivere alevik
82	10.05	LINDA ROSIN	Kostivere alevik
82	27.05	ANTS-PEETER TUST	Neeme küla
81	03.05	MARGARITA TJURINOVA	Jägala-Joa küla
81	10.05	VEERA HÖBEMÄGI	Maardu küla
81	18.05	MARTIN LUHAÄÄR	Ihasalu küla
80	30.05	ELNORD EILAND	Jägala küla
75	08.05	NANSI RAUDLAM	Kostivere alevik
75	13.05	LEMBIT PIIRIMÄE	Loo alevik
70	15.05	ENNO RINK	Loo alevik
70	20.05	LINDA VISSAK	Ülgase küla
70	25.05	ENNO LAANSOO	Iru küla

Siiras kaastunne teile,
Leena ja Margot
Karmen Laks'i
kaotuse puhul.

Kostivere Lasteaia kollektiiv

Aprillis 2008. a. surnud valla elanikud
Avaldame kaastunnet omastele

LAINE JÕE	23.04.1926 – 03.04.2008
RAINI KUKK	19.03.1971 – 06.04.2008
ENDEL LAUL	17.10.1936 – 06.04.2008
ANTS OITMAA	16.05.1948 – 08.04.2008
SALMANIDA ARUSAAR	19.01.1929 – 19.04.2008
ENDEL LUDVIG	17.12.1934 – 16.04.2008
ELMI TOOM	03.06.1919 – 21.04.2008
EMMI LÄNS	15.07.1926 – 25.04.2008
KARMEN LAKS	26.08.1957 – 29.04.2008

Ametlikud teated on kättesaadavad
valla kantseleis ja raamatukogudes

KÕIGI MÄÄRUSTE JA OTSUSTE JUURDE KUULUVATE LISADE JA SELETUSKIRJADEGA SAAB TUTVUDA JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KODULEHEKÜLJEL:
www.joelähtme.ee

Väljaandja:

Jõelähtme Vallavolikogu ja Vallavalitsus
Avalike suhete peaspetsialist
Merike Metstak 52 788 70 ja 6054866;
ajaleht@joelähtme.ee

Jõelähtme hariduselu 320. aastapäeva tähistamine toimub 31. mail 2008 Kostivere Põhikoolis.

Kell 11.00 süütame küünlad endistele õpetajatele Jõelähtme kalmistul

Kell 11.00 algavad ka jalgpallivõistlused kooli staadionil.

Osavõtuks registreerida tel. 5057120 või toomaskand@hot.ee.

14.00 kontsert-aktus

18.00 koosviibimine Jõelähtme rahvamajas

Osavõtumaks 100 krooni tasuta kohapeal.

Kohtumiseni Kostivere Põhikoolis!

**OSTAME
MAAD**

Arvi Aigro
tel 522 7746
tel 683 7777
www.rime.ee

RIME
KINNISVARA

Viimased vabad A klassi rendipinnad
Tiigi tn. 28 büroohoones
Jüri Tehnopargis Rae vallas.
40 m2 ja 50 m2 ning
188 m2 läbi kahe korruse.

+373 50 512 92
eero@fcc.ee
Eero Hammer

**OÜ VISARI
METALLITÖÖD**

Metalluksed,
klaasmetalluksed
Rõdupiirded, trellid
Metallaiad, -väravad
Trepid, keerdrepid
Saunaahjud,
veeboilerid
Suitsuahjud,
grillid
Sepatööd

Tel/fax: 6706917
GSM: 5014504
e-mail: visarimetall@hotmail.ee
www.visarimetall.ee

**AITAN MÜÜA
KINNISVARA**

Kaili Tamm
56 268 258

Ville Värk
51 32 422

66 84 700 1partner@1partner.ee www.1partner.ee

Eesti mööbli maaletooja
Mebelland OÜ pakub
võimalust osta mööblit
otse meilt tunduvalt
odavamalt

Mebelland OÜ pakub unikaalse
disainiga mööblit
LINK: [http://www.mebelland.eu/
vallad.xls](http://www.mebelland.eu/vallad.xls)
Ehk tabel koos
pisipiltidega(klikkides pildile saab
näha pilte suuremalt) ja kogu and-
metega.See link oli näidiseks.

Kõike head soovib
Mebelland-i meeskond
Mebelland OÜ
www.mebelland.eu
mebelland@mebelland.eu
Tel/fax: +372 3351555
Teh. küsimused:
E-mail: mebelland@gmail.com
Mob:+372 56244605

Kaevetööd
miniekskavaatoriga
(kummilindid)
1,5t koos juhiga 300eek/h + km
Olemas erinevad kopad:
290mm-vee ja el. trass
600mm-puiste materjalide tei-
saldamine
1000mm -planeerimiseks

Transpordivõimalus
11 eek/km + km
Tel: 53498443

Elektritööd Tel.5148629
Melmas Grupp OÜ Faks 6232899
melmas@melmas.ee

Fekaali vedu
tööpäeviti, telefon 56 256 258
Oü Fekalist

Pottsepatööd
ahjud, pliivid, kaminad, korstnad.
Hinnad kokkuleppel. Tel 56633062
crabbar@gmail.com

Paigaldame tänava-ja äärekive.
Töö kiire ja korralik
Tel. 553 9221

kliima24.ee
kliimaseadmete salong

Salong Tallinnas:
Suur-Sõjamäe 8A
tel. 53 476 476

küsi
hinnapakumist:
tallinn@bkv.ee

õhupuhastid
õhuhumiditeerid
konditsioneerid
soojuspumbad

**KORSTNAPÜHKIJA
TULEB**

53653348
tarpap57@hotmail.ee
TAHMAVABA TEHNOLOOGIA
AKT KOLLETE HETKESEISUST
MIDA AKTSEPTTEERIVAD
PANGAD - KINDLUSTUSED.

1Partner
KINNISVARA

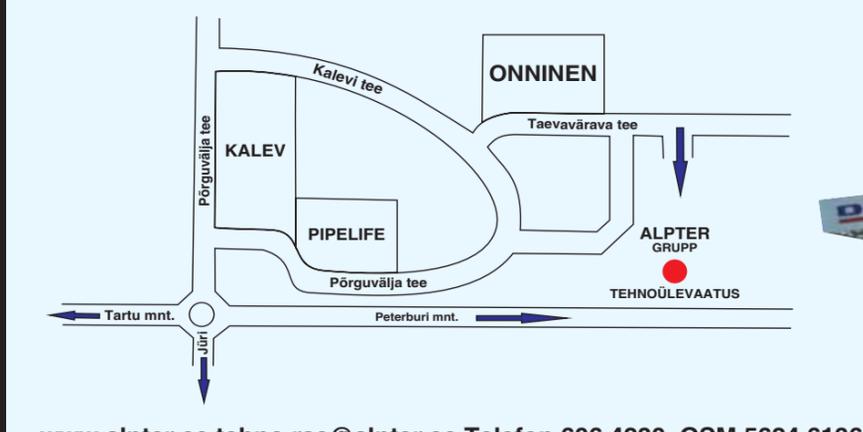
Tuurmaa OÜ
pakub alljärgnevaid
teenuseid:

Ääre- ja tänavakivide müük
ja paigaldus
Liiv- ja killustikalused
Paekividest teede ja platside
rajamine
Munakivide paigaldus
Kõnniteekividest teede ja
platside rajamine
Haljastus

Täpsemat infot võib saada:
Telefonil 58118322
E-mail
veiko.tuurmaa@mail.ee
Koduleht www.tuurmaa.ee

Meil on hea meel teatada, et on avatud uus ülevaatuspunkt aadressil Taevavärava tee 9A Rae vald DAF'i Veoautokeskusega ühes hoones.
Teostame teeliikluses osalevate sõidukitele igat liiki ülevaatusi. Oleme avatud kõikidel tööpäevadel kella 8.00-19.00
Ohutut ja probleemideta liiklemist soovivad Alpter Grupi OÜ ülevaatuspunkti töötajad.

www.alpter.ee tehno.rae@alpter.ee Telefon 606 4230, GSM 5624 6136